

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب هفتادونهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱

رای صادره در هفتاد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سید حسن امامی رضوی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر معصومه جرجانی
دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر علی اکبر حق دوست
معاون آموزشی

رای صادره در هفتاد و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سعید نمکی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی

رشته: پرستاری داخلی - جراحی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در هفتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

اسامی اعضای کمیته بازنگری برنامه آموزشی رشته پرستاری داخلی - جراحی

در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	آقای دکتر عباس حیدری
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	خانم دکتر زهرا سادات منظری
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	خانم دکتر فاطمه حاجی آبادی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	خانم دکتر راضیه فروتن
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	خانم دکتر ناهید عاقبتی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	خانم دکتر طیبه پورغزنین
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد	آقای سیدرضا مظلوم
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان	خانم دکتر پروانه ابادری
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان	آقای ابراهیم ابراهیمی طبس
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان	خانم مارلین اردلان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یاسوج	آقای دکتر اردشیر افراسیابی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اورمیه	خانم دکتر سهیلا آهنگر زاده رضایی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی	خانم دکتر فریبا برهانی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اراک	آقای دکتر داود حکمت پور
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل	آقای دکتر مهدی حیدرزاده
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز	خانم دکتر مهناز رخشان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه	آقای جهانگیر رضایی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل	خانم دکتر مژگان رهنما
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد	آقای دکتر موسی سجادی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان	خانم دکتر مریم شهابی نژاد
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان	آقای دکتر خدایار عشوندی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	خانم دکتر منصوره اشقلی فراهانی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خرم آباد	خانم دکتر فاطمه گودرزی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بیرجند	آقای دکتر محمود محمودی راد
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان	خانم دکتر عصمت نوحی
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران	خانم دکتر سپیده نصراله
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر	خانم دکتر حکیمه واحد پرست
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان	خانم دکتر فریبا یعقوبی نیا

همکاران دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

خانم دکتر شهلا خسروی	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر فرحناز خواجه نصیری	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
خانم دکتر معصومه خیرخواه	علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
خانم لیدا طیبی	کارشناس دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

همکاران دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آقای دکتر سید عبدالرضا مرتضوی طباطبایی	معاون دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم راحله دانش نیا	کارشناس مسئول دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
خانم زهره قربانیان	کارشناس دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

لیست اعضا و مدعوین حاضر در دویست و سی و پنجمین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۶

حاضرین:

- خانم دکتر معصومه جرجانی
- خانم دکتر یسنا به منش (به نمایندگی از معاون غذا و دارو)
- خانم دکتر مرضیه نجومی
- آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم (به نمایندگی از معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی)
- آقای دکتر غلامرضا اصغری
- آقای دکتر حاتم بوستانی
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر احمد حائریان اردکانی
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر محمدرضا رهبر (نماینده معاونت بهداشت)
- آقای دکتر جمشید سلام زاده
- آقای دکتر علیرضا سلیمی (نماینده سازمان نظام پزشکی)
- آقای دکتر جلیل کوهپایه زاده
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر کوروش وحیدشاهی (به نمایندگی از دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی)
- آقای دکتر بهزاد هوشمند
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی

مدعوین:

- خانم دکتر فروزان آتش زاده شوریده
- خانم دکتر فریبا طالقانی
- آقای دکتر عباس حیدری
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب

برنامه آموزشی رشته پرستاری داخلی - جراحی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

حاضرین:

- خانم دکتر مریم حضرتی
- خانم دکتر معصومه جرجانی
- خانم دکتر مرضیه نجومی
- خانم دکتر یسنا به منش (به نمایندگی از معاون غذا و دارو)
- آقای دکتر علی اکبر حقدوست
- آقای دکتر حمیدرضا خرم خورشید (به نمایندگی از معاون تحقیقات و فناوری)
- آقای دکتر فرهاد ادهمی مقدم (به نمایندگی از معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی)
- آقای دکتر ناصر استاد
- آقای دکتر غلامرضا اصغری
- آقای دکتر حاتم بوستانی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جغتایی
- آقای دکتر علی جعفریان
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر جمشید سلام زاده
- آقای دکتر محمدرضا صبری
- آقای دکتر جلیل کوهپایه زاده
- آقای دکتر مصطفی قانعی
- آقای دکتر سعید هاشمی نظری
- آقای دکتر بهزاد هوشمند
- آقای دکتر سیدحسین امامی رضوی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

فصل اول

برنامه آموزشی رشته پرستاری داخلی - جراحی
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

مقدمه:

خدمات پرستاری یکی از نیازهای رو به تزاید جامعه در حال پیشرفت ایران می باشد. گسترش و توسعه جامعه، رشد جمعیت، افزایش مشکلات سابق و پیدایش بیماری های نوپدید سلامت، همگی از عواملی هستند که نیاز به شناخت و گسترش روش های توسعه سلامت در بزرگسالان را روز افزون می کند. به ویژه اینکه گروه بزرگسالان به عنوان عوامل اصلی توسعه اقتصادی و اجتماعی، چنانچه سالم باشند، به رونق جامعه کمک کرده و در صورت عدم برخورداری از سلامت، هزینه های مضاعفی را تحمیل می کنند. با توجه به نقش پرستار در توسعه سلامت این گروه و نظر به ضرورت ارایه خدمات تخصصی و عالمانه پرستاری، لازم است، رشته و مقطعی از پرستاری برای پوشش این خدمات وجود داشته باشد تا به تامین مراقبت با کیفیت و مطلوب از این گروه سنی در تمام مراحل پیشگیری، از سطح اول تا بازتوانی، بپردازد. رویکرد این برنامه، تربیت نیروی انسانی کارآمد برای ارایه خدمات بالینی و مراقبت پرستاری اختصاصی در قالب روابط انسانی، اخلاق مدار و توأم با مهارت در جمعیت بزرگسال در زمینه مشکلات داخلی و جراحی می باشد.

بدین منظور کمیته بازنگری برنامه پرستاری داخلی - جراحی در شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی کشور تشکیل شد و برنامه حاضر را با توجه به پیشرفت های علمی اخیر و انطباق با نیازهای جامعه تدوین نموده است. در تدوین این برنامه تلاش بر این بوده است که ضمن حفظ کلیت مراقبت پرستاری و توسعه اخلاق حرفه ای، فراگیرانی تربیت شوند که خدماتی شایسته و باکیفیت را در حیطه فعالیت های پرستاری به جامعه ارایه نمایند.

عنوان رشته به فارسی و انگلیسی:

پرستاری داخلی - جراحی Medical - Surgical Nursing

مقطع تحصیلی:

کارشناسی ارشد ناپیوسته (M.sc)

تعریف رشته:

رشته پرستاری داخلی - جراحی، شاخه ای از پرستاری است که به تربیت پرستاران متبحر، آگاه، توانمند و متعهد به مراقبت از مددجویان بزرگسال با اختلالات و بیماری های داخلی و جراحی می پردازد. دانش آموختگان این رشته با به کار گیری رویکرد مراقبت مبتنی برشواهد، مددجو محور، جامع و جامعه نگر، با تکیه بر اصول اخلاق و ارتباطات انسانی، نیازهای مددجویان را در ابعاد مختلف شناسایی کرده و در سطوح سه گانه پیشگیری به ارایه خدمات تخصصی مراقبتی می پردازند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

- دارا بودن مدرک کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته پرستاری، اخذ شده از دانشگاه های داخل یا خارج از کشور به تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- قبولی در آزمون ورودی مطابق با ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدرک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرایب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران

هم گام با توسعه دانش و فناوری و نیاز به اعتلای خدمات در نظام سلامت و رفاه اجتماعی، دوره کارشناسی ارشد پرستاری بزرگسالان (داخلی - جراحی)، در بیشتر دانشگاه های معتبر دنیا نظیر کانادا، آمریکا، انگلستان، استرالیا و سایر کشورهای پیشرفته، دایر گردید. در ایران، از سال ۱۳۵۴، با حمایت وزارت علوم و آموزش عالی وقت، مجوز برنامه های آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری به همت پیشکسوتان این رشته، در انجمن پرستاری ایران تهیه و تدوین شد و مجوز آن به مرکز آموزش عالی پرستاری در دانشگاه ملی سابق (دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی فعلی) و همچنین مرکز پزشکی ایران سابق، انستیتو عالی پرستاری فیروزگر و انستیتوی روانپزشکی ایران (مجموعاً دانشگاه علوم پزشکی ایران فعلی) اعطا گردید. با پیروزی انقلاب اسلامی و بازنگری برنامه های کارشناسی ارشد پرستاری، دو برنامه آموزشی تحت عناوین "آموزش پرستاری" با پنج گرایش (داخلی و جراحی، کودکان، روان پرستاری، سلامت جامعه و مدیریت) و "مدیریت خدمات پرستاری" با چهار گرایش (داخلی و جراحی، کودکان، روان پرستاری، سلامت جامعه) تصویب شد و به تدریج دانشکده های پرستاری و مامایی وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی و نیز دانشگاه تربیت مدرس از سال ۱۳۶۱، موفق به اخذ مجوز و پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری گردیدند. بر اساس مصوبات سال ۱۳۷۴، گرایش پرستاری داخلی - جراحی در قالب دو برنامه شامل "آموزش پرستاری" و "مدیریت خدمات پرستاری" ارائه شده است.

در سال ۱۳۹۱، گرایش پرستاری داخلی - جراحی به صورت یک رشته مستقل به تصویب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی رسید و از سال ۱۳۹۲ پذیرش دانشجو در این رشته، صورت گرفته است.

جایگاه شغلی دانش آموختگان:

دانش آموختگان این دوره می توانند در جایگاه های زیر انجام وظیفه نمایند:

- مراکز درمانی (بیمارستان ها)
- مراکز مشاوره و ارایه مراقبت های پرستاری در منزل
- مراکز نگهداری و آسایشگاه های مددجویان بزرگسال
- مراکز مراقبت تسکینی
- مراکز تحقیقات و شرکتهای دانش بنیان و مراکز رشد
- اورژانس های پیش بیمارستانی
- سایر عرصه های نیازمند به مراقبت پرستاری از بزرگسالان نظیر مراکز مراقبت در منزل و مراکز جامع خدمات سلامت

فلسفه (ارزش ها و باورها):

- انسان دارای کرامت، قداست، حرمت و منزلت والایی بوده و از حقوق همه جانبه به منظور ارتقای سلامت برخوردار می باشد.

- ارتباط با مددجویان و همراهان آنها براساس اصول انسانی و دستورات الهی، محور مراقبت، محسوب می‌شود.
- اعتقاد به اخلاق حرفه ای مبتنی بر خدا محوری، در همه شئون ضرورت دارد.
- اعتقاد به مرجعیت علمی و تلاش در جهت دستیابی به قله های دانش و خردورزی، از ارزش های نهادینه در پرستاری است.
- تلاش در نیل به عدالت در سلامت و آموزش پزشکی، تعهد دائمی حرفه پرستاری است و هرگونه برنامه ای مبتنی بر آن، ارزشمند است.
- پیشرفت و رعایت عدالت اجتماعی در ارایه مراقبت های سلامت به انسان در جهت رفع نیازهای بیولوژیکی، روانی، اجتماعی، فرهنگی و معنوی، امری ضروری است.
- پیشگیری از بیماری و ناتوانی و ارتقای سلامت در تمام سطوح، موضوعی اساسی است.
- حق دریافت آموزش های لازم و مشارکت در تصمیم گیری های مربوط به سلامت، از حقوق اصلی مددجو است.
- مراقبت های جامع و جامعه نگر پرستاری در راستای تامین سلامت کامل مددجویان، با توجه به تغییرات سریع تکنولوژی در حیطه های بهداشتی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، صورت می پذیرد.

دورنما (چشم انداز):

در یک افق ده ساله، این دوره از لحاظ استانداردهای آموزشی، تولیدات پژوهشی، کار آفرینی در عرصه جامعه و ارایه مراقبت های پرستاری به مردم در ردیف برنامه های برتر در سطح بین المللی خواهد بود.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره، تربیت پرستارانی متبحر، توانمند، مسئولیت پذیر، اخلاق مدار و جامع نگر است که بتوانند با به کار بستن تفکر انتقادی و با تکیه بر کاربست علوم پرستاری مبتنی بر شواهد، مراقبت های پرستاری را به آحاد جامعه در سه سطح پیشگیری ارایه دهند. همچنین، دانش آموختگان این دوره بایستی قادر باشند مطابق استانداردهای بین المللی کار نموده و نقش هایی را ایفا نمایند که سلامتی جامعه را ارتقا داده و منجر به پیشرفت دیسپلین پرستاری شوند.

اهداف کلی:

- پس از اجرای برنامه انتظار می رود دانش آموختگان این دوره قادر باشند:
- مراقبت های تخصصی پرستاری را بر اساس فرایند پرستاری و در عرصه های مختلف، به مددجویان ارایه نمایند.
- در نقش آموزشی از عهده برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی آموزشی فراگیران (همکاران، مددجویان و خانواده آن ها) برآیند.
- در تدوین سیاست های مرتبط با ارتقای سلامت بزرگسالان، مشارکت فعال داشته باشند.
- در برنامه های پژوهشی، همکاری و مشارکت داشته باشند.
- مراقبت های پرستاری استاندارد را با هدف پیشگیری و ارتقای سطح سلامت جامعه، ارایه نمایند.
- با اعضای تیم سلامت، مددجویان و همراهان، ارتباطی موثر و حرفه ای، برقرار نمایند.
- با تمام اعضای تیم درمان، همکاری بین حرفه ای داشته باشند.
- توانایی کارآفرینی در جامعه در حوزه سلامت، داشته باشند.

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان (Expected Competencies)

الف: توانمندی‌های پایه مورد انتظار: (General Competencies)

- برقراری ارتباط اخلاق مدارانه با مددجو، خانواده، تیم سلامت و مدیران
- به‌کارگیری تفکر نقادانه در برنامه‌ریزی مراقبتی مددجویان و ارائه پیشنهادات در راستای ارتقای ابعاد مختلف نظام سلامت
- به‌کارگیری و مشارکت در مدیریت (سیاست‌گذاری- برنامه‌ریزی- سازماندهی- پایش، نظارت و کنترل- ارزشیابی) مبتنی بر شواهد
- شناخت، تحلیل و حل مسائل سلامت بزرگسالان بر اساس به‌کارگیری روش حل مساله
- تصمیم‌گیری و قضاوت مبتنی بر شواهد در موقعیت‌های فوری و عادی مرتبط با سلامت بزرگسالان
- طراحی و اجرای پژوهش‌های مورد نیاز و استفاده از نتایج آن در برنامه‌ریزی مراقبت از مددجویان
- کاربرد اصول گزارش و نگارش علمی در انتشار نتایج پژوهش‌ها و اطلاعات علمی
- رعایت اصول حرفه‌ای در تمامی فعالیت‌ها
- توسعه و ارتقای فردی و سازمانی
- برنامه‌ریزی و ارائه مراقبت بر اساس مدل‌های پرستاری
- طراحی و اجرای برنامه‌های آموزش کارکنان پرستاری

جدول تطبیقی وظایف حرفه‌ای و توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار دانش‌آموختگان و کدهای درسی مرتبط با آنها

توانمندی‌های اختصاصی	شرح وظایف حرفه‌ای	کدهای درسی مرتبط
توانمندی‌های اختصاصی	برقراری ارتباطی درمانی و پویا با بیمار و خانواده‌ی وی تعامل و ارتباط حرفه‌ای با سایر اعضای تیم سلامت برقراری ارتباط سازنده و پویا با مدیران و کارکنان برای انجام وظایف شغلی تعامل مثبت و سازنده با بخش‌های مرتبط با نظام سلامت هماهنگی درون‌بخشی و بین‌بخشی حفظ حریم خصوصی و اطلاعات مرتبط با بیماران کاربست صحیح مدیریت تضاد و تعارض در ارتباطات فردی و سازمانی مشارکت موثر با سایر اعضای تیم درمانی در مراقبت بهینه از مددجو	۱۰-۰۷-۰۳

<p>۰۲ - ۰۴</p>	<p>همکاری در طراحی، انجام و توسعه پژوهش های پرستاری در حوزه های بالینی، آموزشی، مدیریتی و علوم پایه</p> <p>بررسی زمینه ها و نیازهای پژوهشی، تدوین طرح های متناسب و ارائه آن به مسئولین مرتبط</p> <p>استفاده از روش های مختلف و فن آوری های جدید در انجام پژوهش های کاربردی در حوزه های مختلف سلامت بزرگسالان</p> <p>انتشار و ارائه نتایج تحقیقات به مسئولین سلامت</p> <p>مشارکت در ایجاد و توسعه پایگاه های تحقیقاتی - جمعیتی (population Lab) به منظور ارائه خدمات مرتبط با جامعه تحت پوشش</p> <p>مشارکت در ایجاد و گسترش مراکز پژوهش و توسعه (Development & Research) در عرصه های پیشگیری، درمان و توانبخشی بزرگسالان</p>	<p>۲۰۴</p>
<p>۰۷ - ۰۱</p>	<p>آموزش مددجویان بزرگسال، خانواده و جامعه در سه سطح پیشگیری به کارگیری جدیدترین شواهد و مستندات علمی در آموزش</p> <p>استفاده از اطلاعات و دانش جدید و به کار گیری آنها جهت بهبود ارائه خدمات پرستاری</p> <p>تهیه محتوا و انتخاب نرم افزارهای کمک آموزشی</p> <p>نیازسنجی، برنامه ریزی و برگزاری برنامه های آموزشی (بازآموزی و حین خدمت) براساس نیازهای کارکنان پرستاری</p> <p>مشارکت در تدوین رسانه های آموزشی برای مددجویان بزرگسال</p> <p>آموزش خودمراقبتی به مددجویان بزرگسال با به کارگیری تکنولوژی آموزشی</p> <p>همکاری با موسسات آموزشی در آموزش بالینی مبتنی بر شواهد به فراگیران مقطع کارشناسی</p> <p>راهنمایی و تسهیل روند آموزشی فراگیران پرستاری در عرصه های تخصصی بالینی</p>	<p>۲۰۷</p>

<p>۱۱-۱۰-۰۸-۰۹-۰۵ ۱۲-۱۳ + دروس تخصصی انتخابی</p>	<p>ارایه خدمات پرستاری جامع در حیطه بهداشتی - درمانی با رویکرد سلامت محور و همچنین خانواده محور به مددجویان ارایه خدمات تخصصی پرستاری مبتنی برشواهد به مددجویان بزرگسال مبتلا به اختلالات حاد و مزمن بررسی و تشخیص نیازهای مددجو و خانواده، الویت بندی آنها و ارایه تدابیر پرستاری و ارزشیابی مداخلات انجام شده پیگیری وضعیت سلامت مددجویان بزرگسال و خانواده با انجام بازدید منزل و ارایه مراقبت های خاص پرستاری توانمندسازی مددجویان و خانواده آنها در مواجهه با اختلالات و عوارض ناشی از بیماری های مزمن کاربرد طب تسکینی و مکمل در مراقبت از مددجویان بزرگسال با هماهنگی با پزشک معالج بیمار رعایت و اجرای اصول اخلاقی و حفظ حقوق مددجویان بزرگسال و خانواده</p>	<p>مراقبت</p>
<p>۱۴-۱۲-۱۱-۱۰</p>	<p>بررسی و تشخیص مشکلات بالقوه سلامت بزرگسالان تدوین برنامه پیشگیری مبتنی برشواهد و ارایه به مسئولین مربوطه آموزش عوامل ایجاد کننده بیماری به جامعه و راه های پیشگیری از این بیماری ها همکاری و مشارکت در برنامه های ملی پیشگیری از بیماری های بزرگسالان مشارکت در طراحی و اجرای برنامه های غربالگری نظام سلامت پیگیری و ارزیابی مشکلات مددجویان پس از ترخیص از مراکز درمانی</p>	<p>پیشگیری</p>
<p>۱۰</p>	<p>اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی و استفاده از نتایج روش های تشخیصی در طراحی برنامه های مراقبتی تشخیص مشکلات سلامت مددجویان بزرگسال و گزارش یا ارجاع به پزشک معالج و مراکز مربوط</p>	<p>*مهارت تشخیصی (منظور از تشخیصی، تشخیص مشکلات مددجویان است که پرستار در حیطه وظایف خود قادر به رفع آن است).</p>
<p>۰۷</p>	<p>ارایه مشاوره مراقبتی به مددجویان بزرگسال در تمام سطوح پیشگیری در جامعه و مراکز درمانی - مراقبتی ارجاع مددجویان بزرگسال و خانواده به متخصصین بالینی در موارد نیاز به خدمات تخصصی بالینی</p>	<p>مشاوره‌های</p>
<p>۰۵-۰۱-</p>	<p>کمک به تولید دانش و فناوری در زمینه مراقبت های پرستاری راه اندازی و همکاری با مراکز دانش بنیان حوزه سلامت برای توسعه تکنولوژی آموزشی و مراقبتی مورد نیاز مددجویان بزرگسال</p>	<p>کار آفرینی</p>

تعیین، ثبت، پیگیری، ارزیابی و اولویت بندی مشکلات نظام ارایه خدمات
 مراقبت بزرگسالان و گزارش به مسئولان مربوطه
 بررسی و ارزیابی چالش های اخلاقی، طراحی راهکارهای توسعه اخلاق حرفه ای
 و ارایه به مسئولین مربوطه
 ارزشیابی نحوه ارایه خدمات بهداشتی- درمانی در بخش های مختلف با توجه به
 استانداردها و شواهد موجود به منظور بازنگری، تغییر و اصلاح، در صورت لزوم
 مشارکت در تدوین و متناسب سازی استانداردها با نیاز های جامعه، هم گام با
 پیشرفت های علمی
 تهیه و تدوین برنامه های مدون برای پیشگیری از مشکلات سلامتی جامعه در
 زمینه های مرتبط

۰۶-

ج: مهارتهای عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills):

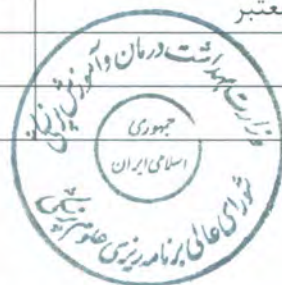
حد اقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری				مهارت
کل دفعات	انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده	
۱۲	۶	۴	۲	پایش متغیرهای محیطی موثر بر مراقبت (ایمنی، بهداشت، نور، دما، سر و صدا و ...)
۱۲	۶	۴	۲	مدیریت صحیح مراقبتی داروها و کنترل عوارض آنها
۱۰	۴	۴	۲	احیای قلبی - ریوی پیشرفته
۱۰	۶	۲	۲	بررسی و گزارش انحرافات و موارد غیرطبیعی الکتروکاردیوگرام
۸	۴	۲	۲	پایش فشار خون شریانی (Arterial Line)
۸	۲	۴	۲	کاربرد شوک الکتریکی (دیفبریلاسیون و کاردیوورژن)
۸	۴	۲	۲	پایش فشار خون ورید مرکزی (CVP line)
۸	۴	۲	۲	گرفتن نمونه خون شریانی (ABG) و بررسی و گزارش انحرافات و موارد غیرطبیعی
۸	۴	۲	۲	مانیتورینگ قلبی و تنفسی
۱۰	۶	۴	۱	محاسبه، تنظیم و تزریق داروهای قلبی عروقی (هپارین، دوپامین و دوبوتامین و ...)
۸	۴	۲	۲	آماده سازی و تنظیم پمپ های انفوزیون
۸	۴	۲	۲	مدیریت درد بیماران
۸	۴	۲	۲	مراقبت پیشرفته از انواع درن ها
۸	۴	۲	۲	انجام انواع پانسمان های نوین
۸	۴	۲	۲	- تزریق آنتی ترومبولیتیک طبق تجویز و نظارت پزشک

۱۲	۶	۴	۲	- اجرای پروتکل های مربوط به تجویز داروهای قلبی - عروقی
۱۲	۶	۴	۲	- جداسازی از ونتیلاتور با نظر پزشک
۸	۴	۲	۲	- پایش پالس اکسی متری
۱۲	۶	۴	۲	- معاینه و بررسی پرستاری سیستم تنفسی
۱۲	۶	۴	۲	- انجام اسپرومتری و گزارش دهی
۱۲	۶	۴	۲	- آماده سازی و تنظیم ونتیلاتور
۱۲	۶	۴	۲	- معاینه و بررسی پرستاری سیستم گوارش
۱۲	۶	۴	۲	- ساکشن کردن
۱۲	۶	۴	۲	- کار گذاشتن و درآوردن لوله معدی (دهانی- بینی)
۶	۲	۲	۲	- شست و شوی معده از طریق لوله بینی- معدی
۱۲	۶	۴	۲	- مراقبت از انواع استوما (کیسه گذاری، شستشو، پانسمان و تعویض)
۱۲	۶	۴	۲	- پانسمان و مدیریت زخم دیابتی
۱۲	۶	۴	۲	- اجرای پروتکل های پایش قند خون و تجویز انسولین طبق دستور پزشک
۸	۴	۳	۱	- پایش و کنترل وضعیت تغذیه بیمار
۱۲	۶	۴	۲	- بررسی و کنترل وضعیت الکترولیتی بیمار و ارایه مراقبت های مربوط
۱۲	۶	۴	۲	- مراقبت و شست و شوی کاتتر سوپراپوبیک
۱۲	۶	۴	۲	- مراقبت های قبل و بعد از شیمی درمانی
۱۲	۶	۴	۲	- پایش و ارزیابی سدیشن بیمار
۱۲	۶	۴	۲	- اجرای انواع روش های کنترل و تسکین درد
۱۲	۶	۴	۲	* معاینه و بررسی پرستاری سیستم قلبی و عروقی
۱۲	۶	۴	۲	* انجام هولتر مانیتورینگ (فشارخون و نوار قلب)
۱۲	۶	۴	۲	* پایش برون ده قلبی
۱۲	۶	۴	۲	* الکتروکاردیوگرام پیشرفته (اجرا و بررسی و گزارش انحرافات و موارد غیرطبیعی)
۱۲	۶	۴	۲	* آماده سازی و تنظیم ونتیلاتور
۱۲	۶	۴	۲	* گذاشتن پیس میکر موقت خارجی
۱۲	۶	۴	۲	* مراقبت و تنظیم انواع پیس میکر
۱۲	۶	۴	۲	* آماده سازی و تنظیم بالن پمپ (IABP) و ارایه مراقبت های مربوط
۱۴	۸	۴	۲	* مراقبت از بیمار تحت انواع مداخلات تهاجمی قلب (تشخیصی و درمانی)
۱۲	۶	۴	۲	* آماده سازی و مراقبت از بیماران تحت مداخلات و مطالعات الکتروفیزیولوژی قلب (EPS و Ablation)
۶	۲	۲	۲	* فیزیوتراپی تنفسی در بیماران تحت جراحی قلب
۸	۴	۲	۲	* کاربست جوراب های ضد آمبولی

۵	۲	۲	۱	***اجرای برنامه های توانبخشی قلب و عروق
۱۲	۶	۴	۲	***تهویه ی مکانیکی غیر تهاجمی ^۱
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت از تراکئوستومی
۱۲	۶	۴	۲	***جداسازی از ونتیلاتور با نظر پزشک
۱۲	۶	۴	۲	***پایش تهویه (کاپنوگرافی)
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت از چست تیوپ (بررسی و اصلاح عملکرد و خارج کردن لوله)
۱۲	۶	۴	۲	***انواع روش های فیزیوتراپی تنفسی / اسپرومتر انگیزی
۱۲	۶	۴	۲	***استفاده از نبولایزرها
۱۲	۶	۴	۲	***لاواژ / گواژ
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت از بیمار تحت اندوسکوپی های سیستم گوارشی
۱۲	۶	۴	۲	***اجرا و پایش تغذیه پارتال
۶	۲	۲	۲	***مراقبت از بیمار تحت تعبیه تامپوناد بالن مری
۷	۴	۲	۱	***مراقبت از بیمار تحت پاراسنتز شکمی
۷	۴	۲	۱	***مراقبت از بیمار تحت بیوپسی کبد
۱۲	۶	۴	۲	***معاینه و بررسی پرستاری سیستم غدد
۱۲	۶	۴	۲	***اجرای پروتکل های مختلف تجویز انسولین
۱۲	۶	۴	۲	***یورتروستومی (کیسه گذاری، شست و شو و پانسمان)
۱۲	۶	۴	۲	***انجام همودیالیز
۱۲	۶	۴	۲	***انجام دیالیز صفاقی
۱۲	۶	۴	۲	***شستشوی مثانه با سیستم بسته
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت از نفروستومی پوستی (PCN) و خارج کردن آن
۱۲	۶	۴	۲	***معاینه و بررسی پرستاری بیمار مبتلا به انواع سرطان
۱۲	۶	۴	۲	***آماده کردن داروهای شیمی درمانی
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت های قبل و بعد از اعمال جراحی درمانی / تسکینی سرطان
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت های قبل و بعد از رادیوتراپی
۱۲	۶	۴	۲	***اجرای روش های مختلف (دارویی / غیردارویی) تسکین درد
۱۲	۶	۴	۲	***مراقبت های قبل و بعد از روش های درمانی بیولوژیک
۱۲	۶	۴	۲	***معاینه و بررسی پرستاری سیستم عصبی و عضلانی
۱۲	۶	۴	۲	***کنترل و ارزیابی سطح هوشیاری با ابزارهای معتبر
۱۲	۶	۴	۲	***پایش فشار داخل جمجمه
۸	۴	۲	۲	***پایش اکسیژن اشباع ورید ژوگولار

^۱- Non-invasive Mechanical Ventilation

۱۲	۶	۴	۲	*****پایش فشارخون داخل شریانی
۸	۴	۲	۲	*****مراقبت از شانت های داخل جمجه
۱۲	۶	۴	۲	*****مراقبت از کاترهای دایمی یا موقت مئانه
۸	۴	۲	۲	*****آماده سازی بیمار جهت انواع تصویربرداری مغز و نخاع
۱۲	۶	۴	۲	*****آماده سازی و مراقبت از بیمار، قبل، حین و بعد از پونکسیون لومبار(LP)
۸	۴	۲	۲	*****اجرای فیزیوتراپی تنفسی در اختلالات عصبی - عضلانی
۱۲	۶	۴	۲	*****اجرای پروتکل های تجویز داروهای ضد انعقاد و ضد ادم مغزی
۱۲	۶	۴	۲	*****اجرای پروتکل های تجویز پلاسمافرز و گلوبولین وریدی(IGIV) با نظارت پزشک

- * مهارت های عملی اختصاصی بر اساس مجموعه دروس تخصصی انتخابی (پرستاری پیشرفته قلب و عروق)
- ** مهارت های عملی اختصاصی بر اساس مجموعه دروس تخصصی انتخابی (پرستاری پیشرفته ریه)
- *** مهارت های عملی اختصاصی بر اساس مجموعه دروس تخصصی انتخابی (پرستاری پیشرفته گوارش، کبد، غدد)
- **** مهارت های عملی اختصاصی بر اساس مجموعه دروس تخصصی انتخابی (پرستاری پیشرفته کلیه، مجاری ادراری و تناسلی)
- ***** مهارت های عملی اختصاصی بر اساس مجموعه دروس تخصصی انتخابی (پرستاری پیشرفته انکولوژی)
- ***** مهارت های عملی اختصاصی بر اساس مجموعه دروس تخصصی انتخابی (پرستاری پیشرفته سیستم عصبی - عضلانی)

راهبردهای آموزشی (Educational Strategies)

- آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای (Task Based Education)
- آموزش توأم دانشجو و استاد محور
- آموزش مبتنی بر مشکل (Problem Based Education)
- آموزش جامعه‌نگر (Community Oriented Education)
- آموزش مبتنی بر موضوع (Subject Based Education)
- آموزش بیمارستانی (Hospital Based Education)
- آموزش مبتنی بر شواهد (Evidence Based Education)

روش‌ها و فنون آموزشی:

- در این دوره، عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:
- انواع کنفرانس‌های داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌ای، بین دانشگاهی و سمینار
- بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - ژورنال کلاب و کتاب خوانی - معرفی مورد (presentation case)
- گزارش صبحگاهی - راندهای کاری و آموزشی - آموزش سریایی - آموزش در اتاق عمل، اتاق اقدامات عملی یا آزمایشگاه
- استفاده از تکنیک‌های شبیه سازی و آموزش از راه دور بر حسب امکانات
- مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر
- خودآموزی (self education, self study)
- روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران

انتظار می‌رود که فراگیران:

- منشور حقوقی مددجویان (۱) را به صورت دقیق، رعایت نمایند.
  - مقررات مرتبط با پوشش و وضعیت ظاهری را (Dress Code) (۲) رعایت نمایند.
  - در ارایه مراقبت به مددجویان، کدهای اخلاقی مرتبط با حرفه (۳) را رعایت نمایند.
  - مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) خود، مددجویان، کارکنان و محیط کار را رعایت نمایند.
  - از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
  - با استادان، کارکنان، هم دوره ها و فراگیران دیگر، ارتباط حرفه ای برقرار کرده و در ایجاد جوی صمیمی و احترام آمیز مشارکت نمایند.
  - در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه ای را رعایت کنند.
  - در انجام پژوهش های مربوط به رشته، نکات اخلاقی پژوهش را رعایت نمایند.
  - در موقعیت های مختلف حرفه ای، توانایی استدلال اخلاقی و اقدام صحیح بر پایه آن داشته باشند.
- توضیح: موارد ۱، ۲ و ۳ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده است.

ارزشیابی فراگیران (Student Evaluation)

الف- روش های ارزشیابی:

فراگیران با روش های زیر، بر حسب موقعیت و همچنین تشخیص گروه آموزشی، ارزشیابی خواهند شد:

- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

ارزیابی کارپوشه شامل ارزیابی کارنما (Log book)، نتایج آزمون های انجام شده، مقالات، تشویق ها، تذکرات و گواهی های انجام کار و نظایر آنها می باشد.

ب- دفعات ارزشیابی: ارزشیابی می تواند بر حسب اهداف و موقعیت آموزشی به صورت مستمر، دوره ای و نهایی در اشکال تشخیصی، تکوینی و همچنین تراکمی انجام شود.

فصل دوم
حداقل نیازهای برنامه آموزشی
رشته پرستاری داخلی - جراحی
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

حداقل هیات علمی مورد نیاز (تعداد، گرایش، رتبه):

اعضای هیات علمی ثابت و تمام وقت بر اساس مصوبه شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی با مدرک دکتری تخصصی (Ph.D.) رشته پرستاری با تخصص و زمینه کاری مرتبط با پرستاری داخلی- جراحی

تخصص های مورد نیاز پشتیبان:

گروه های بالینی داخلی، جراحی، بیهوشی، عفونی دانشکده پزشکی و گروه های علوم پایه فیزیولوژی، فارماکولوژی، آمار زیستی و تحقیق

کارکنان مورد نیاز برای اجرای برنامه:

حداقل ۶ نفر پرستار آموزش دیده (کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی) و یا شاغل در بخش های عمومی و تخصصی مشارکت کننده در کارآموزی دانشجویان.

فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

الف: فضای عمومی مورد نیاز:

- کلاس های درسی - اتاق کارآموزان و کارورزان - اینترنت با سرعت کافی - سالن کنفرانس
- کتابخانه و سالن مطالعه - اتاق استادان - اتاق رایانه - کتابخانه و سالن مطالعه در عرصه های بالینی

ب: فضاها و عرصه های اختصاصی مورد نیاز:

- آزمایشگاه مهارت های بالینی (Skill Lab) تخصصی بزرگسالان شامل یک مرکز مهارت های پایه پرستاری (تزریق و پانسمان)، یک مرکز تروما، یک مرکز مهارت های احیای قلبی ریوی و یک مرکز مهارت های دارویی
  - مرکز مشاوره پرستاری و راهنمایی ترخیص و پیگیری (Follow Up) مددجویان
- جمعیت های مورد نیاز: مددجویان بزرگسال و خانواده های آن ها

سایر حیطه های علمی مورد نیاز:

علاوه بر اعضای هیات علمی و کارکنان مورد نیاز جهت اجرای برنامه، گروه آموزشی مربوط می تواند از همکاری رشته های ذیل برخوردار گردد:

- گروه فیزیولوژی - گروه آمار زیستی - گروه فارماکولوژی - گروه مدیریت پرستاری

- تخصص های پزشکی مورد نیاز در بخش مربوطه

عرصه های آموزش بالینی مورد نیاز:

- بخش های بستری بیماری های داخلی و جراحی، درمانگاه ها، اورژانس ها، مراکز توان بخشی، آسایشگاه ها، منازل جهت پیگیری بیمار، مراکز جامع خدمات سلامت

فصل سوم
مشخصات دوره و دروس
برنامه آموزشی رشته پرستاری داخلی - جراحی
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

مشخصات دوره:

۱- نام دوره:

کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی - جراحی

۲- طول دوره و ساختار آن:

مطابق با آیین نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۳- تعداد کل واحد های درسی:

تعداد واحد های درسی در این دوره، بدون احتساب دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف)، ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد:

واحد های اختصاصی اجباری (Core)	۲۲ واحد
واحد های اختصاصی اختیاری (Non Core)	۶ واحد
پایان نامه	۴ واحد
جمع کل	۳۲ واحد

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری داخلی - جراحی

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعت درسی					تعداد واحد درسی					نام درس	کد درس
	جمع	کارورزی	کارآموزی	عملی	نظری	کارورزی	کارآموزی	عملی	نظری	جمع		
-	۳۴	-	-	۱۷	۱۷	-	-	۰/۵	۱	۱/۵	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی**	۰۱
-	۳۴	-	-	۱۷	۱۷	-	-	۰/۵	۱	۱/۵	آمار پیشرفته در تحقیقات علوم پزشکی***	۰۲
-	۳۴	-	-	۱۷	۱۷	-	-	۰/۵	۱	۱/۵	اخلاق پرستاری و روابط حرفه‌ای***	۰۳
۴/۵											جمع کل	

** گذراندن این درس برای همه دانشجویانی که این درس را نگذرانده باشند به عنوان درس کمبود یا جبرانی، الزامی می باشد.
 *** گذراندن این درس با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، به عنوان درس کمبود یا جبرانی، الزامی است.

جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (Core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری

داخلی - جراحی

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعت درسی					تعداد واحد درسی					نام درس	کد درسی
	نظری	عملی	کارآموزی	کارورزی	زمین	نظری	عملی	کارآموزی	کارورزی	زمین		
۰۲	۵۱	-	-	۱۷	۳۴	-	-	۰/۵	۲	۲/۵	روش تحقیق پیشرفته	۰۴
-	۴۳	-	-	۱۷	۲۶	-	-	۰/۵	۱/۵	۲	نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها	۰۵
۰۵	۲۶	-	-	۱۷	۹	-	-	۰/۵	۰/۵	۱	مدیریت خدمات پرستاری در بخش های بالینی	۰۶
-	۴۳	-	-	۱۷	۲۶	-	-	۰/۵	۱/۵	۲	روش های آموزش بالینی	۰۷
-	۲۶	-	-	-	۲۶	-	-	-	۱/۵	۱/۵	داروشناسی بالینی پرستاری	۰۸
۰۸	۲۶	-	-	-	۲۶	-	-	-	۱/۵	۱/۵	پاتوفیزیولوژی	۰۹
-	۶۸	-	۵۱	-	۱۷	-	۱	-	۱	۲	روش های پیشرفته پایش سلامت	۱۰
۰۹، ۰۸ و ۱۰	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن ^(۱)	۱۱
۰۹، ۰۸ و ۱۰	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن ^(۲)	۱۲
۰۹، ۰۸ و ۱۰	۱۷	-	-	-	۱۷	-	-	-	۱	۱	نقش پرستار در طب مکتب و جایگزین	۱۳
۱۰ و ۰۸	۹	-	-	-	۹	-	-	-	۰/۵	۰/۵	نقش پرستار در پدافند غیرعامل	۱۴
۱۲ و ۱۱	۱۳۶	۱۳۶	-	-	-	۲	-	-	-	۲	کارورزی پرستاری داخلی-جراحی	۱۵
۰۴ و ۰۲	۴										پایان نامه	۱۶
										۲۶ واحد	جمع کل	

تذکره: ساعات حضور در عرصه های کارآموزی مطابق با ساعت شیفت های کاری، از شنبه لغایت پنجشنبه خواهد بود. (۶)

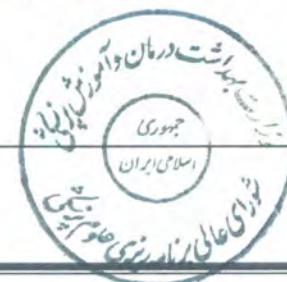
ساعت صبح کاری - ۶ ساعت عصر کاری - ۱۲ ساعت شب کاری)

- کارآموزی و کارورزی ها در ایام تعطیل می تواند با توجه به امکانات و نظر مدیران آموزشی دانشکده می تواند، اجرا شود.

- از تمامی ظرفیت های آموزشی و بالینی برای این دوره استفاده گردد.

*توضیح: هر واحد نظری معادل ۱۷ ساعت، واحد عملی معادل ۳۴ ساعت، واحد کارآموزی معادل ۵۱ ساعت و هر واحد کارورزی

معادل ۶۸ ساعت، در نظر گرفته شده است.

2 - Nursing of Adults With Acute And Chronic Disorders

جدول ج: جداول دروس تخصصی اختیاری (Non-core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری داخلی - جراحی

پیش نیاز یا هم نیاز	تعداد ساعت درسی					تعداد واحد درسی					نام درس	کد درس	مجموعه دروس تخصصی
	نظری	کارآموزی	کار روزی	عملی	جمع	نظری	کارآموزی	کار روزی	عملی	جمع			
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات قلبی و عروقی (۱)	۱۷	پرستاری پیشرفته قلب و عروق
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات قلبی و عروقی (۲)	۱۸	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات تنفسی ۱ (هیپوکسمیک)	۱۹	پرستاری پیشرفته ریه
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات تنفسی ۲ (هیپرکاپنیک)	۲۰	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات لوله گوارش	۲۱	پرستاری پیشرفته گوارش، کبد و مجاری صفراوی و پانکراس
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات کبد، مجاری صفراوی و پانکراس برون ریز	۲۲	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات غدد درون ریز	۲۳	پرستاری پیشرفته غدد درون ریز و دیابت
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری دیابت	۲۴	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات عملکردی کلیه (نفرولوژی)	۲۵	پرستاری پیشرفته کلیه و مجاری ادراری - تناسلی
۱۰۰۹۰۸ و ۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته در اختلالات کلیه، مجاری ادراری و تناسلی (اورولوژی)	۲۶	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		

۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	اصول پایه انکولوژی	۲۷	پرستاری پیشرفته انکولوژی
۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته انکولوژی	۲۸	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		
۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته اختلالات حاد سیستم عصبی-عضلانی	۲۹	پرستاری پیشرفته سیستم عصبی- عضلانی
۱۰۰۹۰۸	۱۰۳	-	۷۷	-	۲۶	-	۱/۵	-	۱/۵	۳	پرستاری پیشرفته اختلالات مزمن سیستم عصبی-عضلانی	۳۰	
	۲۰۶	-	۱۵۴	-	۵۲	-	۳	-	۳	۶	جمع		

* دانشجوی می بایست تعداد ۶ واحد (یک مجموعه) از دروس فوق را متناسب با موضوع پایان نامه مورد نظر، موافقت استاد راهنما و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذرانند.

عناوین کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز دوره:

زمان ارائه کارگاه	عنوان کارگاه	ساعت
ترم اول	پرستار و قانون	۶ ساعت
	ارتباطات حرفه‌ای در پرستاری	۱۲ ساعت
ترم دوم	مدیریت تضاد/ تعارض	۶ ساعت
	مهارت تصمیم‌گیری بالینی	۶ ساعت
ترم سوم	مراقبت مبتنی بر شواهد	۶ ساعت

کارگاه

- گذراندن کارگاه‌های آموزشی، برای فراگیران الزامی است؛ ارایه گواهی از دانشگاه های معتبر مورد قبول می‌باشد.
- کارگاه های فوق، توسط گروه آموزشی با همکاری متخصصین و گروه های آموزشی دیگر، طراحی و ارایه خواهد شد.
- دانشگاه ها می توانند حسب شرایط و نیازهای منطقه ای خود، دو مورد از کارگاه های فوق را با کارگاه های دیگر مورد نیاز جایگزین نمایند.

کد درس: ۰۱

نام درس: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ (۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی:

ارتقای دانش، بینش و مهارت فراگیران در خصوص کاربرد فن آوری اطلاعات در علوم پزشکی و سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

شرح درس:

در این درس فراگیران با مفاهیم سیستم های اطلاع رسانی و فن آوری اطلاعات در پزشکی، آشنا شده و در خصوص کاربرد، زیرساخت ها و چالش های فن آوری اطلاعات در علوم پزشکی و رشته پرستاری، اطلاعات کسب می کنند. همچنین با مهارت های جستجو در منابع، کاربرد نرم افزار های جستجو در کتابخانه دیجیتال، پایگاه های اطلاعات تخصصی پرستاری و علوم پزشکی، روش های جستجو در اینترنت، موتورهای جستجو و تکنولوژی مراقبت از راه دور، آشنا شده و کسب مهارت می نمایند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری (۱۷ ساعت)

- معرفی و ترمینولوژی اطلاع رسانی
- مفاهیم اینترنت و شیوه جستجوی علمی
- شیوه های ارزیابی محتوی وب
- آشنایی با امکانات وبسایت دانشگاه و کتابخانه مرکزی
- آشنایی با بانک های اطلاعاتی پزشکی شامل: MD Consult, Proquest, Blackwell, SCOPUS, PubMed, Since Direct, Nursing Consult
- آشنایی با مجلات الکترونیکی پرستاری، منابع دسترسی آزاد و کتاب های الکترونیکی مرتبط با رشته
- آشنایی با نحوه استفاده از منابع تعاملی آموزشی و تصاویر پزشکی در محیط وب
- آشنایی با تکنولوژی Push و امکانات آن در محیط وب شامل RSS و Alert
- آشنایی و کاربرد برنامه های کاربردی ورد، پاورپوینت، اکسس و اکسل در اطلاع رسانی
- تنظیمات شبکه برای اتصال به نت
- پرستاری از راه دور (TeleNursing)
- سیستم اطلاعات بیمارستانی (HIS)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

- تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه
- جستجوی صحیح در پایگاه های علمی مختلف
- کار با برنامه های مهم ویندوز (word, powerpoint, excell,...)
- کار با سیستم HIS

روش تدریس:

- آموزش عملی (Practice Education)
- یادگیری از طریق انجام دادن (Learning by doing)
- آموزش کارگاهی
- سیستم کمک آموزشی از راه دور (DLN)

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Nursing Informatics: Scope and Standards of Practice, 2nd Edition: Carol J. Bickford.
- 2- Finding Information in Science, Technology and Medicine: Jill Lambert, Taylor & Francis, last edition
- 3- Zielinski, Krzysztof, Duplaga, Mariusz, Ingram, David. Information Technology Solutions for Healthcare. Springer publisher. last edition.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- در حیطه شناختی، ارزشیابی فراگیر در از طریق آزمون کتبی و به صورت تشریحی انجام می شود.
- در حیطه روانی حرکتی، آزمون عملی جهت ارزیابی مهارت فراگیر در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی اینترنتی با استفاده از چک لیست و همچنین ارزیابی نحوه تکمیل پروژه درس، انجام می گردد.
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)

کد درس: ۰۲

نام درس: آمار پیشرفته در تحقیقات علوم پزشکی
پیش نیاز یا همزمان: همزمان با درس روش تحقیق پیشرفته
تعداد واحد: ۱/۵ واحد (۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)
نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی:

کسب مهارت و تسلط فراگیران بر مفاهیم روش های تحقیق کمی، به گونه ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی و کاربرد نتایج تحقیقات در عمل باشند.

شرح درس:

این درس به همراه درس روش تحقیق پیشرفته ارائه می شود تا فراگیران با مفاهیم و روش های آماری پیشرفته آشنا شده، آن را تمرین نموده و توانمندی خود را در انجام همه مراحل تحقیق علمی و نیز تحلیل و کاربرد داده های سلامت، ارتقا دهند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری (۱۷ ساعت)

- مرور مفاهیم و اصطلاحات آماری
- متغیرها و مقیاس های اندازه گیری (اسمی، رتبه ای، فاصله ای، نسبتی)
- شاخص های تمایل مرکزی و پراکندگی در آمار توصیفی (میانگین، مد، میانه، انحراف معیار، خطای معیار، پراش)
- آزمون فرض در آمار تحلیلی و تفاوت آن با آزمون فرضیه در تحقیق
- خطای نوع اول و دوم و نحوه محاسبه مقدار P و فاصله اطمینان
- تعیین توزیع متغیرهای کمی
- آزمون های آماری دو متغیره برای داده های کیفی و کمی پارامتری و غیر پارامتری شامل مجذور کای، مک نمار، ویلکاکسون، کروسکال-والیس، تی مستقل، تی زوجی، تحلیل واریانس و ضریب همبستگی
- آزمون های آماری چند متغیره شامل ضریب همبستگی چندگانه، تحلیل واریانس دو طرفه و تحلیل واریانس با مقادیر تکراری
- نحوه تعیین حجم نمونه
- ارزشیابی روش های تشخیصی شامل: محاسبه حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری
- آشنایی با نرم افزار SPSS برای تحلیل داده های تحقیق و سلامت (منوها، ساخت فایل داده، ایجاد و تبدیل متغیر، آمار توصیفی، آمار تحلیلی، جدول و نمودار)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

- کار با نرم افزار SPSS برای تحلیل داده های یک مطالعه واقعی یا فرضی
- رسم جدول و نمودار برای نمایش یافته های تحقیق
- محاسبه حجم نمونه به وسیله نرم افزارهای آماری

روش تدریس:

- آموزش عملی (Practice Education)
- یادگیری از طریق انجام دادن (Learning by doing)
- آموزش کارگاهی
- انجام پروژه

منابع درس: (آخرین چاپ)

1. Wood, GT, Haber Nursing Research: Method, Critical Appraisal Utilization, Mosby. (Last edition)
2. Polit D.F, Beck C.T. Nursing Research: Generating And Assessing Evidence For Nursing Practice. lippincott Williams and wilkins. philadelphia (Last edition)

۳- محمد کاظم، ملک افضلی حسین، روش های آماری و شاخص های بهداشتی، انتشارات رویان پژوه. آخرین چاپ

۴- واین دانیل. اصول و روش های آمار زیستی، ترجمه حسین آیت اللهی، انتشارات امیرکبیر. تهران. ۱۳۹۲

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- آزمون کتبی
- تکمیل پروژه با انجام محاسبات آماری بر روی داده های فرضی یا داده های یک پژوهش
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد (۱ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت فراگیران در زمینه کاربرد ملاحظات اخلاقی در مراقبت های پرستاری و برقراری ارتباطات حرفه ای بر اساس ارزش های انسانی

شرح درس:

این درس مبانی نظری و مهارت های لازم را برای اقدامات اخلاقی در مراقبت های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه ای بر اساس ارزش های انسانی، فراهم می کند. در این درس فراگیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راه های توسعه اعمال اخلاقی را در پرستاری، فرا می گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه ای پرستاری، تجزیه و تحلیل می شود. علاوه فراگیران به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری، حساس شده و تصمیم گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می کنند تا از این طریق صلاحیت های اخلاق حرفه ای در آنها تقویت شود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

الف: نظری (۱۷ ساعت)

- اهمیت اخلاق در پرستاری
- جایگاه سلامت مردم و کرامت انسان ها در مراقبت پرستاری
- رابطه اخلاق، قانون و فقه در مدیریت روابط انسانی
- اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری
- موضوعات اخلاقی در حیطة های سقط جنین، آتانازی، پیوند اعضا، دستور عدم احیا، رحم جایگزین، انتقال جنین
- راهکارهای حساس سازی پرستاران به موضوع اخلاق
- نقش حساسیت اخلاقی در پیشگیری از بروز خطا
- عناصر جوّ اخلاقی و تاثیر آن بر رشد حرفه ای
- مفهوم دیسترس اخلاقی و راهکارهای کاهش آن
- مفهوم شجاعت اخلاقی در اخلاق پرستاری
- اخلاق در آموزش (مددجو، دانشجو)
- فهرست حقوق بیمار
- چالش های اخلاقی معمول و چگونگی تاثیر این چالش ها بر مراقبت از بیمار
- موقعیت های بروز تضاد منافع و راه های حل این تضاد ها
- کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه ای
- تصمیم گیری های اخلاقی در مراقبت از مددجویان و تقابل با مشکلات حرفه

ب: عملی (۱۷ ساعت)

- آرایه دو مورد گزارش از چالش های اخلاقی که پرستاران بخش های مختلف با آن مواجهند و نحوه رویارویی و حل آن
- آرایه یک مورد گزارش فرایند تصمیم گیری اخلاقی در رابطه با مددجو

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش و سایر روش های شبیه سازی

منابع درس: (آخرین چاپ)

- ۱) قران کریم
- ۲) نهج الفصاحه
- ۳) نهج البلاغه
- ۴) بحار الانوار
- ۵) رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
- ۶) کلینی رازی، محمد ابن یعقوب. اصول کافی. تهران: دارالکتب الاسلامیه، (آخرین ویرایش).
- ۷) مصباح یزدی، محمدتقی. آموزش فلسفه. تهران: انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، (آخرین ویرایش).
- ۸) مصباح یزدی، محمدتقی. در جستجوی عرفان اسلامی. قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، (آخرین ویرایش).
- ۹) لاریجانی، باقر. پزشکی و ملاحظات اخلاقی. ج ۱ و ۲. انتشارات برای فردا. تهران: (آخرین ویرایش).
- ۱۰) دماري، بهزاد. سلامت معنوی. انتشارات طب و جامعه، تهران: (آخرین ویرایش).
- ۱۱) طباطبایی، محمدحسین. معنویت و تشیع. قم: انتشارات تشیع، (آخرین ویرایش).
- ۱۲) مطهری، مرتضی. آزادی معنوی. تهران: انتشارات صدرا، (آخرین ویرایش).
- ۱۳) بوالهری، جعفر. موضوعات و زمینه های پژوهش در موارد مشترک و روانشناسی و مذهب. اندیشه و رفتار، سال سوم شماره ۱۰ و ۹، (آخرین ویرایش).
- ۱۴) اشرفی، منصور، اخلاق پزشکی و سوء رفتار حرفه ای. دانشگاه علوم پزشکی ایران. تهران (آخرین ویرایش).
- ۱۵) جولایی، سودابه. دهقان نیری، ناهید. اخلاقیات در پرستاری. وزارت بهداشت. معاونت سلامت، دفتر امور پرستاری (آخرین ویرایش).

17-B, Rich K. Nursing Ethics Across the curriculum and into Practice, Boston: Jones and Bartlett Publishers. . (Last edition)

18-Davis A.J, Tschudin , Rave L.D. Essentials of teaching and learning in nursing ethics: Perspectives and Methods. Churchill Livingstone Elsevier. 2006

19-Thompson I. E, Melia K. M Boyd Kenneth M, Horsburgh Nursing ethics, Edinburgh: Churchill Livingstone.(last edition)

20-Sachedina,A.,Islamic biomedical ethics. Principles and Application. Oxford University Press,(last edition).

21- Lo B. Resolving ethical dilemmas, a guide for clinicians. Philadelphia: Wolters Kluwer, ,(last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- شرکت فعال در بحث های کلاس
- آزمون پایانی
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کد درس: ۰۴

نام درس: روش تحقیق پیشرفته

پیش نیاز یا همزمان: آمار پیشرفته در تحقیقات علوم پزشکی

تعداد واحد: ۲/۵ واحد (۲ واحد نظری، ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی:

کسب مهارت و تسلط فراگیران بر مفاهیم روش های تحقیق کمی، به گونه ای که قادر به طراحی و اجرای یک طرح پژوهشی و کاربرد نتایج تحقیقات در عمل باشند.

شرح درس:

این درس برای بیان اصول و روش های تحقیق در علوم پزشکی، طراحی و نقد تحقیق ارایه می شود تا دیدگاه فراگیران در خصوص پژوهش، توسعه یافته و نگرش حل مساله برای مواجهه با مسائل پیرامون در آنها، ایجاد شود که خود، پایه ای برای عملکرد مبتنی بر شواهد (Evidence based Practice) محسوب می گردد.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت)

الف: نظری (۳۴ ساعت)

- مروری بر روش علمی و ارتباط آن با تحقیق
- آشنایی با پژوهش (تاریخچه، تعاریف، انواع مطالعات کمی، انتخاب موضوع و عنوان تحقیق)
- چارچوب نظری - پنداشتی، مروری بر مطالعات و روش استفاده از منابع
- اهداف، سوالات، فرضیه ها، پیش فرض ها و محدودیت های پژوهش
- روش ها و مواد تحقیق (جامعه، نمونه و روش های نمونه گیری، محیط پژوهش، متغیرها و مقیاس های سنجش آنها، روش های گردآوری داده ها، روایی و پایایی ابزار، نمایش یافته ها، منابع داده ها، روش های آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات، اصول اخلاقی در پژوهش)
- تحلیل داده ها و ارایه یافته ها
- نتیجه گیری و بحث، پیشنهادات برای کاربرد یافته ها و پژوهش های آتی
- نحوه تنظیم و نگارش طرح پژوهشی
- روش های کاربرد نتایج تحقیقات در بهبود خدمات پرستاری (Research Utilization)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

- انتخاب یک موضوع و عنوان پژوهشی مرتبط با رشته و گرایش تحصیلی
- نگارش طرح پژوهشی در مورد عنوان انتخابی
- گزارش طرح پژوهشی در کلاس، پاسخ به نقد ها و انجام اصلاحات
- نقد طرح های پژوهشی ارایه شده توسط دیگر فراگیران
- نقد یک مقاله اصیل در پرستاری

روش تدریس:

بحث گروهی، پروژه و کنفرانس

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1) 1-Wood, GT, Haber Nursing Research: Method, Critical Appraisal Utilization, Mosby. (Last edition)
  - 2) Polit D.F, Beck C.T. Nursing Research: Generating And Assessing Evidence For Nursing Practice. lippincott Williams and wilkins. philadelphia (Last edition)
  - 3) Burns, Nancy. The practice of nursing research: conduct, critique and utilization. Philadelphia: W. B. Saunders. last version
  - 4) William L. Holzemer. Improving health through nursing research. Oxford: Wiley-Blackwell. Last version
  - 5) John Maltby. Research methods for nursing and health care. Harlow: Pearson. n last version
- ۶) محمد کاظم، ملک افضلی حسین، روش های آماری و شاخص های بهداشتی، انتشارات رویان پژوه. آخرین چاپ
- ۷) واین دانیل. اصول و روش های آمار زیستی، ترجمه حسین آیت اللهی، انتشارات امیرکبیر. تهران. ۱۳۹۲
- ۸) سایرکتب و مجلات معتبر در زمینه تحقیق در پرستاری

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- در حیطه شناختی: از طریق آزمون کتبی
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- در حیطه روانی حرکتی: تکمیل پروژه (ارایه یک پروپوزال و نقد آن، نقد یک مقاله)

کد درس: ۰۵

نام درس: نظریه ها و الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با انواع الگوها و نظریه های پرستاری، خاستگاه و نحوه به کارگیری آنها در عملکرد پرستاری به گونه ای که منجر به رشد تفکر انتقادی فراگیران و انجام مراقبت نظریه محور گردد. دستاورد اصلی این درس، معرفی چارچوب های نظری منسجم و هدفمند به فراگیران جهت به کارگیری در ارایه مراقبت های پرستاری به مددجویان در محیط های مختلف مراقبتی و بازتوانی می باشد.

شرح درس:

رشد حرفه پرستاری، زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و نظریه های مرتبط با موضوعات حرفه و بر مبنای دانش تجربی است. نظریه و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه به کارگیری دانش و مهارت های مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کنند. فراگیران در این درس نحوه به کارگیری نظریه های پرستاری را در مراقبت از مددجویان می آموزند.

رئوس مطالب: (۴۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- مروری بر تاریخچه و هدف نظریه پردازی در پرستاری و دسته بندی انواع نظریه ها
- مفهوم نظریه، الگو و مفاهیم زیربنایی در نظریه ها
- کاربرد فرایند پرستاری در قالب نظریه های پرستاری در مراقبت از مددجویان بر اساس رویکرد های استاندارد (تشخیص های پرستاری بین المللی NIC، NOC، NANDA و ارزشیابی)
- آشناسازی فراگیران با نظریه های پرستاری (نظریه های راجرز، روی، اورم، جانسون، بتی نیومن، کینگ، لنینگر، واتسون و ...) بر اساس اجزای اصلی یک نظریه (معرفی نظریه پرداز، باورهای فلسفی، مفاهیم اصلی، گزاره های ارتباطی و غیر ارتباطی، فرایند پرستاری)
- اصول، شرایط، نحوه انتخاب و به کارگیری نظریه ها در عملکرد پرستاری

ب: عملی (۱۷ ساعت)

- در این بخش از هر یک از فراگیران، خواسته می شود تا فرایند مراقبت از یک مددجو را بر اساس یکی از نظریه های تدریس شده، طبق مراحل فرایند پرستاری معرفی شده توسط نظریه پرداز، در کلاس درس، ارایه نماید.
- در این بخش تلاش می شود تا فراگیران با انتخاب نظریه های متنوعی که تدریس شده است، در نهایت، مروری کلی بر نحوه به کارگیری نظریه های تدریس شده در عملکرد پرستاری و در بالین مددجو، داشته باشند.

روش تدریس:

- سخنرانی و بحث گروهی، کنفرانس، آموزش مبتنی بر موضوع

منابع درس: (آخرین چاپ)

1. Meleis, A. I. Theoretical Nursing: Development & Progress. 5th ed., Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. last version
2. Alligood, Martha Raile & Tomey, A. Marriner Nursing Theory: Utilization & Application. 5rd ed. St. Louis: Mosby. last version
3. Alligood, Martha Raile & Tomey, A. Marriner Nursing Theorists and Their Work. 8th ed., St. Louis: Mosby, Inc. last version
4. McEwen, Melanie & Wills, Evelyn M. Theoretical Basis for Nursing. 4nd ed., Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins. last version
5. Fawcett, Jacqueline Contemporary Nursing Knowledge: Analysis and Evaluation of Nursing Models and Theories. 3nd ed., Philadelphia: F. A. Davis Company. last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی
- ارائه خلاصه مقالات و کنفرانس
- آزمون کتبی دوره ای و پایان ترم
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

عملی:

- انتخاب یک نظریه، بررسی شرایط و نحوه به کارگیری آن در یکی از عرصه های حرفه ای و گزارش آن به صورت شفاهی و کتبی
- گزارش یک مورد طرح مراقبتی از مددجو در قالب نظریه های معرفی شده

کد درس: ۰۶

نام درس: مدیریت خدمات پرستاری در بخش های بالینی

پیش نیاز یا همزمان: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

تعداد واحد: ۱ واحد (۵/۰ واحد نظری، ۵/۰ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی:

هدف این دوره، آرایه یک رویکرد جامع نسبت به اصول مدیریت در بستر و زمینه سازمانی پرستاری است. در این دوره فراگیران ضمن آشنایی با استانداردها و محدوده عملکرد مدیریت پرستاری با انواع روش های آرایه مراقبت های پرستاری، الگوهای نظارت بالینی و مدیریت منابع انسانی آشنا شده و آمادگی ایفای نقش های مدیریتی مختلف را در پرستاری، پیدا می کنند.

شرح درس:

این درس ضمن مروری بر تاریخچه، نظریه ها، اصول و وظایف مدیریت و با تاکید بر مفاهیم مدیریت خدمات پرستاری نظیر: فرایند ارتقای کیفیت، استانداردهای پرستاری، مدیریت راهبردی و... فراگیران را جهت اداره همه جانبه سازمان های پرستاری به منظور ارتقای توانمندی های مدیریتی آنها، آماده می سازد.

رتوس مطالب: (۲۶ ساعت)

الف: نظری (۹ ساعت)

- تاریخچه و تئوری های مدیریت، مبانی مدیریت خدمات پرستاری
- مروری بر اصول مدیریت (برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری و ...)
- روان شناسی در مدیریت و سازمان (تغییر، ارتباط، انگیزش، تفکر خلاق و ...)
- تضاد، تعارض و مدیریت تضاد در محیط کار
- تصمیم گیری و مشکل گشایی
- قدرت و تفویض اختیار
- ارزشیابی عملکرد کارکنان، الگوهای نظارت بالینی
- مدیریت استراتژیک، مشارکتی، مدیریت زمان، مدیریت کیفیت جامع (T.Q.M)
- جذب و نگهداری، ارتقا، بهسازی و توسعه نیروی انسانی
- تامین نیروی انسانی (تقسیم کار، روش های آرایه مراقبت پرستاری، شرح وظایف و ...)
- بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری
- استانداردها و حسابرسی در پرستاری
- قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری
- مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی (MIS)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

آرایه پروژه های مرتبط با موضوعات ذیل:

- تشریح ساختار و فرایندهای کمیته بهبود کیفیت بیمارستانی
- تشریح خط مشی ها و رویه های دفاتر بهبود کیفیت بیمارستانی

- تشریح ارتباط بین کمیته بهبود کیفیت بیمارستانی با کمیته بهبود کیفیت در معاونت درمان
- تهیه گزارشی از شاخص های کیفیت بررسی شده در دفاتر بهبود کیفیت بیمارستان
- تجزیه تحلیل و نقد برنامه دفتر بهبود کیفیت بیمارستانی
- بررسی، نقد، تجزیه و تحلیل خط مشی و رویه های موجود در بخش های بیمارستانی.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ

منابع درس:

- 1) Huber D. Leadership and Nursing care management. W.B.Saunders Company, 2000.
- 2) Marquis B, Huston C J. Leadership Roles and Management Functions in Nursing (Theory and application). 6th ed. Wolters Klumer Health, Lippincott William Wilkins, 2009.
- 3) Roussel L & et al. Management and Leadership for Nurse Administrators. 4th ed. Jones and Bartlett publishers, 2006.
- 4) Swansburg R C, Swansburg R J. Introduction to Management and Leadership for Nurse Managers. 3th ed. Jones and Bartlett publishers, 2002.
- 5) Tomey A M. Guide to Nursing Management and Leadership. 6th ed. Mosby Inc, 2000.
- 6) Kittrell, K. Professional Nursing Concept & Challenges. St. Louis, Elsevier Sunders.2009.
- 7) Finkelman, A, Kenner, C. Professional Nursing Concepts. Jones and Bartlett Publishers. 2010

۸) حسینی میرمحمد. اصول مدیریت خدمات پرستاری. چاپ اول، تهران، انتشارات بشری، ۱۳۸۶.

۹) رضایی محمدعلی. اصول مدیریت با تاکید بر مدیریت خدمات پرستاری. چاپ اول، تهران، انتشارات گویا، ۱۳۸۳.

۱۰) رضائیان علی. اصول مدیریت. چاپ هفدهم، تهران، انتشارات آگاه، سازمان چاپ و انتشار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۴.

۱۱) مائورین پی. سولیوان. مدیریت خدمات پرستاری. ترجمه گیوی، مروت. چاپ اول، تهران، انتشارات نور دانش، ۱۳۷۸.

۱۲) هروآبادی شفیقه، مرباغی اکرم. مدیریت پرستاری و مامایی. چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران، ۱۳۷۵.

۱۳) رابینز استیون. رفتار سازمانی: مفاهیم، نظریه ها و کاربردها در سازمان. محمد اعرابی، علی پارسائیان. دفتر پژوهش های فرهنگی ۱۳۸۹

۱۴) رابینز استیون. مدیریت رفتار سازمانی. فرزاد امیدواران، محمدرضا اخوان انوری، کامیار رئیسی فر، کتاب مهریان نشر. ۱۳۸۴

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- شرکت فعال در بحث های کلاس
- انجام و ارایه تکالیف و ارایه پروژه ها
- آزمون پایانی
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کد درس: ۰۷

نام درس: روش های آموزش بالینی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی:

ارتقای دانش و مهارت فراگیران در کسب مهارت های تدریس، برنامه ریزی آموزشی و طراحی مطلوب و استاندارد آموزش به سطوح مختلف فراگیران اعم از مددجویان و خانواده های آنها، کارکنان پرستاری شاغل در بالین و سایر فراگیران شامل دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد و همچنین ارزشیابی نحوه آموزش ارائه شده.

شرح درس:

در این درس، روش های آموزش، اصول یاددهی و یادگیری و عوامل موثر بر هر یک، مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. هر دانشجو برنامه های آموزشی را برای مددجویان، کارکنان پرستاری شاغل در بالین و همچنین سایر فراگیران، طبق الگوی تعیین شده، تهیه و علاوه بر ارائه کتبی، به صورت عملی اجرا و ارزشیابی می کند.

رئوس مطالب: (۴۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- ضرورت و جایگاه آموزش و ارتقای سلامت در نظام سلامت و مبانی قانونی و اخلاقی فرایند آموزش
- مروری بر نظریه های یادگیری
- ویژگی های فراگیران: نیازهای یادگیری، سطح تکاملی
- ویژگی های فراگیران: انگیزش، تبعیت، رفتارهای بهداشتی فراگیران، Litracacy و نقش آن در آموزش بزرگسالان
- تکنیک ها و استراتژی های آموزش و یادگیری: اهداف رفتاری، حیطه های یادگیری
- روش های آموزش (روش های سنتی، روش های غیر سنتی، انتخاب روش آموزش، ارزشیابی روش آموزش، افزایش اثربخشی روش های آموزشی)
- مواد آموزشی (انواع، اجزای سه گانه مواد آموزشی، روش های انتخاب مواد آموزشی مناسب)
- تکنولوژی در آموزش سلامت
- ارزشیابی در آموزش سلامت (بررسی در برابر ارزشیابی، مدل های ارزشیابی، طراحی ارزشیابی، اجرای ارزشیابی، تفسیر و گزارش نتایج)

ب: عملی (۱۷ ساعت)

- ارائه پروژه مربوط به برنامه ریزی و اجرای یک برنامه آموزشی به مددجو و خانواده (انتخاب یک نیاز آموزشی، تدوین طرح دوره، انتخاب یک مدیای مناسب در قالب پوستر، بوکلت، لیفلت یا محتوای چند رسانه ای) و ارائه پکیج آموزشی به استاد
- ارائه پروژه مربوط به برنامه ریزی و اجرای یک برنامه آموزشی به کارکنان (انتخاب یک نیاز آموزشی کارشناسان پرستاری، تدوین طرح دوره، تهیه اسلاید، برگزاری کلاس با هماهنگی با استاد و سوپروایزر آموزشی بیمارستان)
- ارائه پروژه مربوط به برنامه ریزی و اجرای یک برنامه آموزشی به فراگیران (دانشجویان کارشناسی یا کارشناسی ارشد)

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، کنفرانس و سایر روش های مربوط

1. Bastable S. Nurse as Educator; principles of teaching and learning for nursing practice. Massa chusetts: jones and Bartlett publishers; 2013.
2. Arlene Lowenstein, Lynn Foord-May, Jane Romano Teaching Strategies For Health Education And Health Promotion: Working With Patients, Families And Communities. Jones and Bartlett Publisher. Boston. 2009
3. Dona R. Falvo Effective patient Education A Guide to increased Adherence. Jones and Bartlet Publishers. Boston 2011
4. McCorry L. Mason J. Communication Skills for the healthcare professional. Wolters Kluwer, Philadelphia 2011
5. from Muma R, Lyons BA, eds. Patient Education: A Practical Approach. 2nd ed. Sudbury, MA: Jones and Bartlett Learning; 2012.
6. Redman B. The practice of patient education. 9th ed. St Louis: Mosby's co; 2011
۷. اسدی نوقابی، احمدعلی. فرآیند یادگیری و اصول آموزش به بیمار، انتشارات بشری، ۱۳۷۹. تهران. ایران
۸. علایی فاطمه، راهنمای آموزش به بیمار و خانواده، انتشارات بشری ۱۳۸۸. تهران. ایران
۹. حسینی محمد، اصول یادگیری و روش آموزش به مددجو، انتشارات بشری ۱۳۸۹. تهران. ایران
۱۰. زنجانی حبیب الله و همکاران، اصول برنامه‌ریزی برای آموزش به بیمار. انتشارت بشری. ۱۳۸۴. تهران. ایران

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه پروژه های عملی
- آزمون کتبی پایان دوره به صورت چهارگزینه ای (MCQ) و تشریحی (Essay)
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

تسلط دانشجو به اثرات، تداخلات دارویی، عوارض، دوز مصرفی، احتیاطات پرستاری و فرایند آموزش مصرف دارو به مددجو و خانواده

این درس به شرح فارماکولوژی اختصاصی بالینی با توجه به مشکلات شایع حاد و مزمن مددجویان با رویکرد پرستاری می پردازد و فرصتی را فراهم می آورد تا فراگیران با به کارگیری فرآیند پرستاری، مصرف دارو را در مددجویان، برنامه ریزی و اجرا نمایند.

- مروری بر اصول فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک داروها
- آشنایی، کاربرد و استفاده از داروها در اختلالات دستگاه های بدن (قلبی - عروقی، تنفسی، گوارشی، عصبی و عضلانی)
- مداخلات و احتیاطات پیشرفته پرستاری در داروهای شیمی درمانی و رادیو داروها
- چگونگی استفاده از تکنولوژی جدید در دارو درمانی
- آموزش به مددجو و خانواده درباره نحوه مصرف صحیح داروها و عوارض آن
- آشنایی با نحوه نسخه نویسی و کاربرد داروها در بخش های اورژانس و مراقبت های ویژه
- آشنایی با روش نسخه نویسی داروهای قابل تجویز توسط پرستار

سخنرانی و بحث گروهی، کنفرانس، پرسش و پاسخ

- 1- Greenstein, b.gould, d. "trounces' clinical pharmacology for nurses", Churchill Livingston. (last edition)
- 2- Broyles, b.e. and reiss, b.s. and evans, m.e. "pharmacological aspects of nursing care", Thomas, Delmar.(last edition),
- 3- Blanchard and loeb publishers. "nurse's drug handbook". (last edition),
- 4- Clayton, b.d. and stock, y.n. "basic pharmacology for nurses" mosby, Elsevier. (last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- شرکت فعال در کلاس
- امتحانات مرحله ای و پایانی
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کد درس: ۰۹

نام درس: پاتوفیزیولوژی

پیش نیاز: هم نیاز داروشناسی بالینی پرستاری

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی:

فراهم آوردن فرصت های یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجو در مورد چگونگی اعمال دستگاه های مختلف بدن در انسان سالم و واکنش فیزیولوژیکی بدن به اختلالات دستگاه های مزبور.

شرح درس:

آگاهی از فیزیولوژی پیشرفته اندام های مختلف بدن، می تواند دانشجو را در بررسی، تشخیص اختلالات و تدوین تدابیر پرستاری مناسب آماده نماید.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

- فیزیولوژی پیشرفته و پاتوفیزیولوژی اندام های مختلف به شرح ذیل:
- سلول، غشای سلولی و اعمال آن
- دستگاه های عضلانی، اسکلتی و عصبی
- دستگاه قلب و عروق
- دستگاه تنفسی
- دستگاه گوارش
- دستگاه اداری و تناسلی
- مایعات و الکترولیت های بدن
- غدد مترشحه داخلی
- اصول کلی و فیزیولوژی حواس
- خون شناسی، انعقاد و ایمنی
- متابولیسم و تنظیم دما

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و نمایش

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Carol Mattson Porth. Pathophysiology: concepts of altered health states. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins
- 2- Groer M.W. Advanced Pathophysiology: Application to Clinical Practice. Philadelphia: Lippincott, 2001

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- مشارکت فعال در کلاس
- شرکت در آزمون های میان دوره ای و پایانی
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری، ۱ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته فراگیران در درک وضعیت سلامت، تعیین موارد انحراف از سلامت و استفاده از فرایند پرستاری به منظور حفظ و ارتقای سلامت و دستیابی به سطح مطلوب کیفیت زندگی در مددجویان با رویکرد پرستاری.

شرح درس:

در این درس به نقد و بررسی وضعیت سلامت مددجویان با استفاده از الگوهای بررسی پرستاری و همچنین بررسی کیفیت زندگی آنها پرداخته می شود. بعلاوه با فراهم آوردن فرصت مناسب برای فراگیران در محیط های بالینی، آنها قادر به تعیین موارد انحراف از سلامت و مشکلات مددجویان خواهند شد.

رئوس مطالب: (۶۸ ساعت)

الف: نظری (۱۷ ساعت)

- انواع روش ها و رویکردهای بررسی وضعیت سلامت (سریع اولویت مدار، جامع و تمرکز یافته)
- انواع روش های جمع آوری داده و استخراج مشکلات مددجویان با استفاده از الگوهای بررسی در پرستاری
- بررسی وضعیت سلامت سیستم های مختلف بدن با استفاده از مهارت های مصاحبه، مشاهده، معاینه فیزیکی، بررسی و تفسیر تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی
- تفسیر داده های حاصل از ابزارهای فیزیولوژیک پایش سلامت (پالس اکسیمتری، پایش فشار خون شریانی، پایش فشار ورید مرکزی و...)
- ارایه تشخیص های استاندارد پرستاری متناسب با داده های جمع آوری شده
- مستندسازی وضعیت سلامت بر اساس فرم های استاندارد بررسی وضعیت سلامت مددجویان

ب: کارآموزی (۵۱ ساعت)

- بررسی و ارزیابی سریع اولویت مدار و تمرکز یافته وضعیت سلامت مددجویان مراجعه کننده به اورژانس های داخلی و جراحی
- بررسی و ارزیابی تمرکز یافته و جامع وضعیت سلامت مددجویان بستری در بخش های داخلی و جراحی
- بررسی وضعیت سلامت مددجویان بر اساس رویکردهای مختلف پرستاری و همچنین اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی همراه با تفسیر تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی
- استخراج مشکلات مددجویان به ترتیب اولویت و ارایه تشخیص های استاندارد پرستاری

روش تدریس:

انواع روش های شبیه سازی، بحث گروهی و روش های آموزش مبتنی بر مشکل

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Physical examination and health assessment, Carolyn Jarvis, Philadelphia, last version
- 2- Health assessment for nursing practice, Susan F. Wilson, Jean Foret Giddens, St.louis, Mosby last version
- 3- Health assessment: a nursing approach, Jill Fuller, Philadelphia, Lippincott, last version

- 4- Student lab manual to accompany health assessment and physical examination, Mary Ellen Zator Estes, Delmar Thomson Learning, last version
- 5- Physical examination and health assessment, Carolyn Jarvis, Philadelphia, last version

شیوه ارزشیابی دانشجویی:

نظری:

- حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی
- ارائه خلاصه مقالات و کنفرانس
- آزمون کتبی دوره ای و پایان ترم
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کارآموزی:

- ارائه کامل چهار مورد گزارش در خصوص بررسی وضعیت سلامت مددجویان مراجعه کننده به بخش های اورژانس داخلی و جراحی و همچنین بخش های بستری بر اساس رویکردهای مختلف بررسی سلامت مددجو در پرستاری.
- ارائه کامل دو مورد گزارش در خصوص بررسی وضعیت سلامت سیستم های مختلف بدنی مددجویان بر اساس شرح حال، معاینه فیزیکی، تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیک، استخراج مشکلات مربوط به ترتیب اولویت و ارائه تشخیص های استاندارد پرستاری (الگوی اداره مشکل بیمار/PMP)

(اختلالات قلب و عروق، اختلالات تنفس، اختلالات عصبی-عضلانی و اسکلتی)

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی

تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت های پیشرفته پرستاری در فراگیران در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن سیستم های قلبی-عروقی، تنفسی، عصبی-عضلانی و اسکلتی همراه با آموزش نحوه مراقبت از خود بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به گونه ای که نیازهای مراقبتی این دسته از مددجویان، شناسایی شده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی پرستاری در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی و همچنین بازتوانی آنها توسط فراگیران انجام گیرد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری و آموزش به مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم های قلبی-عروقی، تنفسی، عصبی، عضلانی و اسکلتی را فرا گرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت پیشرفته از مددجویان در بیمارستان و سایر مراکز مراقبتی مربوط خواهند پرداخت. مبنای ارایه مراقبت های تخصصی پرستاری، فرایند پرستاری و استخراج تشخیص های پرستاری-طبق دسته بندی جدید ناندا-متناسب با وضعیت بیمار می باشد.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به آنژین صدری، سکنه قلبی، بیماری های عفونی و التهابی شایع قلبی، آریتمی های شایع، بیمار تحت پیوند قلب بر اساس تشخیص های استاندارد ناندا
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به هیپرتانسیون، واریس و ترومبوز ورید عمقی بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن تنفسی (نارسایی حاد تنفسی، سندرم زجر تنفسی، آمبولی ریوی، بیماریهای مزمن انسدادی ریه، اختلالات نئوپلاستیک ریه، هیپرتانسیون شریان ریوی، سل ریوی و همچنین تحت پیوند ریه) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- مدیریت راه هوایی و مراقبت های پیشرفته پرستاری در تراکیوستومی، تهویه مکانیکی، پیوند ریه، نوتوانی ریه.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن سیستم عصبی (سکنه های مغزی، ضربه های مغزی- نخاعی، صرع، تشنج، بیماری های اتوایمیون شایع سیستم اعصاب مانند مولتیپل اسکلروزیس، سردردها، تومورهای خوش خیم و نئوپلاست مغز و نخاع) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن سیستم عضلانی و اسکلتی (انواع شکستگی ها، تروماهای سیستم اسکلتی، بیماریهای متابولیک استخوانی مانند استئوپروز، استئومالاسی، نقرس و پاژه، بیماری های التهابی عضلانی- اسکلتی مانند استئومیلیت و آرتريت، تومورهای استخوانی) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- کاربرد داروهای رایج در اختلالات یاد شده و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده آنها

- نقش پرستار در آموزش تغذیه و اصلاح سبک زندگی مددجویان
- مراقبت از مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو و همچنین، موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو

ب: کارآموزی (۷۷ساعت)

- آرایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های داخلی و جراحی
- آشنایی و توانایی در گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های پاراکلینیکی مددجویان بستری در بخش های ذیربط (اسپیرومتری، ABG، رادیوگرافی و سی تی اسکن قفسه صدی و برونکوسکوپی، الکتروکاردیوگرام، رادیوگرافی، هولتر مانیتورینگ، تست ورزش، اسکن هسته ای میوکارد، اکوکاردیوگرافی، کاتتریزاسیون قلبی، آنژیوگرافی، سونوگرافی داپلر، پلتیسموگرافی، EEG, ABI، گرافی های استخوانی، سی بی اسکن و ام آر آی)
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته حاد جراحی و زخم های بستر

عرضه کارآموزی:

- الف: قلب و عروق: بخش های داخلی قلب، CCU، جراحی قلب باز، اورژانس قلب، بخش عروق
  - ب: تنفس: بخش های داخلی توراکس یا ریه، اورژانس داخلی، اورژانس سوانح، Icu داخلی
  - ج- عصبی- عضلانی و اسکلتی: بخش های داخلی و جراحی اعصاب، ارتوپدی و بخش مراقبت های ویژه استروک و اعصاب کشیک: ۱۵ روز در شیفت های مختلف
- روش تدریس:

بحث گروهی، کنفرانس و سمینار، ژورنال کلاب، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Susan L. Woods, Cardiac nursing. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 2- Moser D, Riegel B. Cardiac nursing: a companion to Braunwald's heart disease. Philadelphia: Saunders/Elsevier. Last version
- 3- Glenda Esmond. Respiratory nursing. Edingurgh: Bailliere Tindall. Last version
- 4- Joanne V. Hickey. The Clinical practice of neurological and neurosurgical nursing. Philadelphia: Lippincott William and Wilkins. Last version
- 5- Schoen D.C. Adult orthopaedic nursing. Philadelphia: Lippincott William and Wilkins. Last version
- 6- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 7- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 8- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 9- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version

10- Doenges, Marilyn E. Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version

11- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون میان ترم و پایان ترم
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه مورد گزارش از مراقبت های تخصصی ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های ذیربط بر اساس الگوهای پرستاری

کد درس: ۱۲

نام درس: مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن (۲)

(اختلالات سیستم گوارشی، کبد و مجاری صفراوی، غدد درون ریز، کلیه و مجاری ادراری - تناسلی)
پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت های پیشرفته پرستاری در فراگیران در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن سیستم های هضمی، جذبی، دفعی، تناسلی و خود تنظیمی همراه با آموزش نحوه مراقبت از خود بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به گونه ای که نیازهای مراقبتی مددجویان، شناسایی شده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی پرستاری در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی و همچنین بازتوانی آنها توسط فراگیران انجام گیرد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته و آموزش به مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم های گوارش، کبد، مجاری صفراوی و پانکراس، غدد درون ریز، کلیه، مجاری ادراری و تناسلی را فرا گرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت پیشرفته از مددجویان در بیمارستان و سایر مراکز مراقبتی مربوط خواهند پرداخت. مبنای آرایه مراقبت های تخصصی پرستاری، فرایند پرستاری و استخراج تشخیص های پرستاری - طبق دسته بندی جدید ناندا - متناسب با وضعیت بیمار می باشد.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات سیستم گوارشی (اولسره های گوارشی، اختلالات هضمی، جذبی و دفعی روده ای) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دچار اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات کبد، مجاری صفراوی و پانکراس (انواع هپاتیت، سیروز کبدی، کلانژیت اسکروزوزان، کوله لیتیاژیس، پانکراتیت حاد و مزمن و بدخیمی های شایع) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن کلیوی و مجاری ادراری - تناسلی (نارسایی حاد و مزمن کلیه، اختلالات الکترولیتی، همودیالیز، دیالیز صفاقی و پیوند کلیه، استاز و انسداد مجاری ادراری، اختلالات تناسلی و بدخیمی های شایع) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات غدد درون ریز (دیابت، هیپر و هیپوتیروئیدی، آدیسون، کوشینگ و بدخیمی های شایع) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- کاربرد داروهای رایج در اختلالات یاد شده و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده آنها
- نقش پرستار در آموزش تغذیه و اصلاح سبک زندگی مددجویان

- مراقبت های پرستاری از مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو و همچنین، موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- آرایه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان بستری در بخش های مربوط در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری
- آشنایی و توانایی گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک مرتبط با انواع تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی مددجویان (سونوگرافی، انواع گرافی های شکم، سی تی اسکن، ام آر آی، آندوسکوپی، کولونوسکوپی، ERCP، پیلوگرافی داخل وریدی (IVP)، پیلوگرافی معکوس، آنژیوگرافی کلیوی، (KUB)
- آرایه مراقبت های پیشرفته به مددجویان در بخش های آندوسکوپی
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته حاد جراحی

عرصه کارآموزی:

بخش های داخلی و جراحی گوارش، کبد و مجاری صفراوی و پانکراس، غدد، نفرولوژی و اورولوژی
کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

بحث گروهی، کنفرانس و سمینار، ژورنال کلاب، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1) Kryston Leonard J., Ralph A. Shaw, executive editor Edith Schwager. Endocrinology and diabetes. New York: Grune. Last version
- 2) Gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford, Blackwell Pub last version
- 3) Lerner, Judith, Zafar Khan. Mosby's Manual of urologic nursing. St. Louis: Mosby. Last version
- 4) Robert W. Schrier. Manual of nephrology. Philadelphia: Wolters Kluwer/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 5) John N. Plevris, Colin W. Howden. Problem-based approach to gastroenterology and hepatology. Chichester, West Sussex, UK: Wiley-Blackwell. Last version
- 6) Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 7) Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 8) Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 9) Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version

- 10) Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 11) Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی پرستاری ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های مربوط بر اساس الگوهای پرستاری با تأکید بر مراقبت های دارویی و تغذیه ای
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

کد درس: ۱۳

نام درس: نقش پرستار در طب مکمل و جایگزین

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با طب مکمل و جایگزین، کاربرد آن در حفظ و ارتقای سلامت، پیشگیری، درمان و توان بخشی بیماری های حاد و مزمن بزرگسالان

شرح درس:

در این درس، فراگیران با مفاهیم و مصادیق طب مکمل، آشنا شده و با اتکا به آموخته های خود، موارد مناسب برای کاربرد طب مکمل و جایگزین را در پیشگیری، مراقبت و درمان بیماری ها و ارتقای سلامت تشخیص می دهند. همچنین بر اساس الگوی منتخب به کسب مهارت در چگونگی آموزش به مددجو و خانواده در اختلالات حاد و مزمن و نیز انجام مراقبت از خود در حیطه های مختلف می پردازند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت)

- تاریخچه استفاده از طب مکمل و جایگزین در درمان مددجویان
- فلسفه و تعاریف طب مکمل و جایگزین
- طبقه بندی طب مکمل و جایگزین
- سیستم های رایج طب مکمل و نقش پرستار در تیم درمانی با ارایه مراقبت های پرستاری خاص در مواردی از قبیل:
  - الف) طب چینی (سوزنی)، هومیوپاتی، طب فشاری.
  - ب) کاربرد درمان های ذهنی- جسمی و معنوی نظیر: نماز و دعا، هیپنوتیزم، تصویر سازی ذهنی، مراقبه، یوگا، درمان توسط رنگ ها، هنر، فیدبک، موسیقی، آرام سازی، سایکواپونولوژی
  - ج) کاربرد درمان های مبتنی بر زیست شناسی نظیر: طب گیاهی، تغذیه، رایحه درمانی
  - د) درمان های مداخله ای جسمانی نظیر: حجامت، ماساژ، ورزش، کرانیوساکرال، کایروپراکتیس، تکنیک الکساندر
  - ه) درمان با استفاده از انرژی نظیر: لمس درمانی، بیوالکترومغناطیس، طب ویبریشنال

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کنفرانس، انواع روش های شبیه سازی

منابع درس: (آخرین چاپ)

1. Neighbors, m. marek, j.f.green, c.j.manahan, f.d"phipp's' medical- surgical nursing"
Philadelphia: mosby.(last edition)
2. Kearny, n.richardson, a. "nursing patients with cancer: principles and practice"
Edinburgh: Elsevier. (last edition)

۱. کتب و مقالات معتبر مرتبط با طب مکمل و جایگزین

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در امتحانات دوره ای و پایانی ترم
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کد درس: ۱۴

نام درس: نقش پرستار در پدافند غیر عامل

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت

تعداد واحد: ۰/۵ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: آشنایی فراگیران با مفاهیم و مصادیق پدافند غیرعامل و پی آمد های آن

شرح درس: در این درس، فراگیران با مفاهیم و مصادیق پدافند غیرعامل و نقش پرستار در آن آشنا شده و با اتکا به آموخته های خود به برنامه ریزی و آموزش در قالب یکی از الگو های پرستاری در جهت پیشگیری، مراقبت، درمان و توان بخشی از آسیب دیدگان بلایا و خانواده آنها می پردازد.

رئوس مطالب: (۹ ساعت)

- نقش و کاربرد الگوهای پرستاری در مواجهه با پدافند غیرعامل
- سلاح ها و عوامل بیولوژیک: الف) میکروب ها: سیاه زخم، بوتولیسم، طاعون، شبه طاعون ب) ویروس ها: آبله مرغان، آنفلوآنزا، تب های خونریزی دهنده نظیر: Ebola, Marburg, lassa
- Argentine
- عوامل شیمیایی و انواع آن، نظیر: سیانیدها، عوامل اعصاب، عوامل تنفسی، عوامل خونی، عوامل تاول زا، عوامل تشعشعی و هسته ای
- مداخلات آب و هوایی (پدیده هارپ)
- پیشگیری پدافند و غیرعامل
- مدیریت مراقبت ها از طریق تشریک مساعی
- نقش و کاربردهای پرستاری
- روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی، کنفرانس

منابع درس: (آخرین چاپ)

1) Neighbors, m. marek, j.f.green, c.j.manahan, f.d. "phipps' medical-3- surgical nursing"
Philadelphia: mosby. (last edition)

۲- کتب و مقالات معتبر در زمینه پدافند غیر عامل

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- مشارکت فعال در کلاس
- ارائه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در امتحانات دوره ای و پایانی ترم
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)
- آزمون تعاملی رایانه ای (Computer Interactive Examination)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)

کد درس: ۱۵

نام درس: کارورزی پرستاری داخلی - جراحی

پیش نیاز یا همزمان: مجموعه دروس نظری و کارآموزی مراقبت از بزرگسالان با اختلالات حاد و مزمن ۱ و ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارورزی

هدف کلی:

ارتقای سطح استقلال و مهارت های تخصصی پرستاری در انجام برنامه ریزی های مراقبتی و ارایه مراقبت های پیشرفته به مددجویان بستری در بخش های داخلی و جراحی بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته و آموزش به مددجو را بر اساس الگوهای منتخب پرستاری برای مبتلایان به بیماری مختلف داخلی و جراحی، در بخش های مرتبط، ارایه خواهند داد.

رئوس مطالب: (۳۶ ساعت)

- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های مربوط
- گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های پاراکلینیکی مددجویان

عرصه کارورزی:

کلیه بخش های داخلی و جراحی و همچنین بخش های اورژانس و مراقبت های ویژه بزرگسالان

کشیک: ۲۲ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

خودآموزی و روش هدایت غیر مستقیم با راهبرد آموزش خود راهبر

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 2- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell,
- 3- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 4- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 5- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 6- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارشات روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از برنامه ریزی مراقبتی و مراقبت های پیشرفته پرستاری ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های تخصصی بر اساس الگوهای پرستاری
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

پیش نیاز یا همزمان: روش تحقیق پیشرفته، آمار حیاتی پیشرفته

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: عملی

هدف کلی: تسلط فراگیران بر طراحی، اجرا و گزارش یک طرح پژوهشی

شرح درس:

این درس برای انجام یک تمرین عملی جامع در زمینه طراحی، اجرا و گزارش یک پژوهش مفید و کاربردی در حوزه پرستاری بزرگسالان توسط دانشجو و با هدایت اساتید راهنما و مشاور ارائه می شود تا دانشجو ضمن تسلط بر اجرای پژوهش بتواند در آینده، آن را بصورت مستقل ارائه دهد.

رئوس مطالب: (۱۳۶ ساعت)

- انتخاب یک عنوان پژوهشی مفید و کاربردی در حوزه پرستاری بزرگسالان و تصویب به موقع در کمیته داوری و اجرا و دفاع از پایان نامه مطابق مفاد آئین نامه آموزشی مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

روش تدریس:

- پروژه

منابع درس: (آخرین چاپ)

1. Wood, GT, Haber Nursing Research: Method, Critical Appraisal Utilization, Mosby. (Last edition)
2. Polit D.F, Beck C.T. Nursing Research: Generating And Assessing Evidence For Nursing Practice. lippincott Williams and wilkins. philadelphia (Last edition)
۳. محمد کاظم، ملک افضلی حسین، روش های آماری و شاخص های بهداشتی، انتشارات رویان پژوه. آخرین چاپ
۴. واین دانیل. اصول و روش های آمار زیستی، ترجمه حسین آیت اللهی، انتشارات امیرکبیر. تهران. ۱۳۹۲
۵. سایر کتب و مجلات معتبر در زمینه تحقیق در پرستاری

کد درس: ۱۷

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات قلبی عروقی (۱)

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری-کارآموزی

هدف کلی:

کسب و ارتقای مهارت های تخصصی و پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات قلبی-عروقی و همچنین آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به نحوی که بتوانند نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت و نیز آموزش خود مراقبتی به مددجویان در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی باشند.

شرح درس:

در این درس فراگیران، مراقبت های پیشرفته و تخصصی پرستاری و همچنین، آموزش به مددجوی مبتلا به اختلالات قلبی عروقی شامل اختلالات مادرزادی، اختلالات دریچه ای و التهابی، آریتمی، نارسایی قلب، جراحی قلب، اختلالات شریانی و وریدی را فرا گرفته و به کسب مهارت در زمینه ی مراقبت پیشرفته از این مددجویان بر اساس فرایند پرستاری و طبق آخرین دسته بندی ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی، خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به بیماری های دریچه ای قلب
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به نارسایی مزمن قلب
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به بیماریهای التهابی قلب (اندوکاردیت، میوکاردیت، پریکاردیت)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات ریتم و سیستم هدایتی قلب
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان با جراحی های قلب و قفسه سینه، شوک کاردیوژنیک، ادم حاد ریه
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به بیماریهای مادرزادی قلب (PDA, VSD, ASD و..)
- آشنایی با روش ها و مهارت های تخصصی مراقبت قلبی (فارماکولوژی و پروتکل های تجویز انواع داروهای موثر بر قلب و عروق، پیس میکر، نوتوانی قلب و استراتژی های مراقبت از خود)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دچار اختلالات شریانی (هیپرتانسیون، آنوریسم، کوارکتاسیون آنورت، بیماری های انسدادی شریان محیطی)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دچار اختلالات وریدی (واریس، ترومبوز وریدی..)

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- رایجه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های داخلی و جراحی قلب
- تفسیر روش های تشخیصی (الکتروکاردیوگرام، رادیوگرافی، هولترمانیتورینگ، تست ورزش، اسکن هسته ای میوکاردا، اکوکاردیوگرافی، کانتربیزاسیون قلبی، آنژیوگرافی، CT آنژیوگرافی، سونوگرافی داپلر، پلטיسموگرافی، ABI...) و کاربرد آن در مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات قلبی - عروقی

عرصه کارآموزی:

بخش داخلی قلب (۵ روز)، بخش جراحی قلب (۵ روز)، اورژانس قلب (۵ روز)

روش تدریس:

بحث گروهی، کنفرانس و سمینار، ژورنال کلاب، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس:

- 1- Susan L. Woods, Sivarajan E.S, Adams F.S. Cardiac nursing. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 2- Moser D, Riegel B. Cardiac nursing: a companion to Braunwald's heart disease. Philadelphia: Saunders/Elsevier. Last version
- 3- Simon S, Inglis S, Hawkes A. Chronic cardiac care: a practical guide to specialist nurse management. Thompson Oxford: Blackwell / BMJ Books, last version
- 2- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 3- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 4- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 5- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 5- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از برنامه ریزی مراقبتی و مراقبت های ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های مربوط بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

کد درس: ۱۸

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات قلبی - عروقی (۲)

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی

تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب و ارتقای مهارت های تخصصی و پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات قلبی - عروقی و همچنین آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به نحوی که بتوانند نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت و نیز آموزش خود مراقبتی به مددجویان در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی باشند.

شرح درس:

در این درس فراگیران، مراقبت های پیشرفته و تخصصی پرستاری و همچنین آموزش به مددجوی مبتلا به اختلالات قلبی عروقی فرا گرفته و به کسب مهارت در زمینه ی مراقبت پیشرفته از این مددجویان بر اساس فرایند پرستاری و طبق آخرین دسته بندی ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی، خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به بیماری های عروقی کرونر
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان با جراحی بای پس عروق کرونری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت جراحی پیوند قلب
- آشنایی با روش ها و مهارت های مراقبت قلبی (فارماکولوژی داروهای موثر بر عروق کرونر، آنژیوپلاستی، آنژیوگرافی عروق کرونر، نوتوانی قلب و استراتژی های مراقبت از خود)

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- رایبه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های مراقبت ویژه قلبی (CCU)، پست سی سی یو، آی سی یو قلب باز و بخش قلب باز
- تفسیر انواع روش های تشخیصی (الکتروکاردیوگرام، رادیوگرافی، هولترمانیتورینگ، تست ورزش، اسکن هسته ای میوکارد، اکوکاردیوگرافی، کاتتریزاسیون قلبی، آنژیوگرافی) و کاربرد آن در مراقبت از بزرگسالان مبتلا به اختلالات ایسکمیک قلبی

عرصه کارآموزی:

- بخش سی سی یو (۵ روز)، بخش آی سی یو جراحی قلب باز (۵ روز)، اورژانس قلب (۵ روز)

روش تدریس:

- بحث گروهی، کنفرانس و سمینار، ژورنال کلاب، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Susan L. Woods, Sivarajan E.S, Adams F.S. Cardiac nursing. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 2- Moser D, Riegel B. Cardiac nursing: a companion to Braunwald's heart disease. Philadelphia: Saunders/Elsevier. Last version
- 3- Kucia A.M, Quinn T, Acute cardiac care: a practical guide for nurses. Chichester, West Sussex, U.K.: Wiley-Blackwell. Last version
- 4- Stephens- Lesser D, Cardiac surgery manual for nurses: orientation, policy, and procedures.
- 5- Hardin S.R, Kaplow R. Cardiac surgery essentials for critical care nursing. Sudbury, Mass: Jones and Bartlett. Last version
- 6- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 7- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 8- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 9- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 10- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی پرستاری ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های مربوط
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات تنفسی ۱ (هیپوکسمیک) کد درس: ۱۹
پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی)
نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات تنفسی هیپوکسمیک (تیپ ۱) و آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری، هدف اصلی این درس می باشد. به نحوی که دانشجو قادر به استخراج نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان بوده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی از مددجویان را در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی انجام داده و همچنین خدمات بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده را مبتنی بر شواهد معتبر ارائه دهد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته و تخصصی پرستاری را در مبتلایان به اختلالات تنفسی هیپوکسمیک، فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط ها و مراکز مختلف مراقبتی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات تنفسی
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات تنفسی
- اصول کلی پایش و بررسی وضعیت سلامت مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن تنفسی بر اساس شرح حال و معاینه فیزیکی تمرکز یافته، تست های پیشرفته آزمایشگاهی و پاراکلینیک (گرافی های قفسه سینه، سی تی اسکن یا بدون ماده حاجب، اسپرومتری و پلتیسموگرافی)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت پروسیجرهای اولیه و پیشرفته برونکوسکوپی (برونکوسکوپی فیبروآپتیک و رزید)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلال تهویه/خونرسانی (آمبولی ریوی، ادم ریوی و...)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلال انتشار (دیفوزیون) به دلیل درگیری پارانشیم (پنومونی و ARDS)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت شانت (مانند شانت راست به چپ)

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- کسب مهارت فراگیران در زمینه های:
- کاربرد صحیح داروهای مورد استفاده در مددجویان مبتلا به اختلالات تنفسی
- اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی و تفسیر روش های تشخیصی در مددجویان مبتلا به اختلالات تنفسی
- گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیک مددجویان (اسپیرومتری، ABG، رادیوگرافی، سی تی اسکن قفسه صدی و برونکوسکوپی)
- مراقبت پیشرفته از مددجوی تحت برونکوسکوپی

- ارزیابی مراقبت‌های پیشرفته پرستاری از مددجوی مبتلا به اختلال تهویه/خونسازی در قالب یکی از نظریه‌های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری
- ارزیابی مراقبت‌های پیشرفته پرستاری از مددجوی دچار اختلال انتشار(دیفوژیون) در قالب یکی از نظریه‌های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد
- ارزیابی مراقبت‌های پیشرفته پرستاری از مددجوی تحت شانت در قالب یکی از نظریه‌های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد

عرصه کارآموزی:

بخش‌های توراکس، اورژانس داخلی و ICU داخلی
کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت‌های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، انواع روش‌های شبیه‌سازی و روش‌های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Glenda Esmond. Respiratory nursing. Edingurgh: Bailliere Tindall. Last version
- 2- Chowdhury, Sunanda S. Roy. respiratory nursing care. New Delhi: Jaypee Brothers. Last version
- 3- Disease and drug consult respiratory disorders. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 4- Caia Francis. Respiratory Care. Oxford: Blackwell. Last version
- 5- Lynelle N.B. Pierce, St. Louis, Mo. Management of the mechanically ventilated patient. Saunders Elsevier. Last version
- 5- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 7- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 3- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 2- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 10- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارزیابی خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارایه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارایه سه گزارش از مراقبت های تخصصی ارایه شده به مددجویان بستری بر اساس الگوهای پرستاری با تأکید بر مراقبت های دارویی و تغذیه ای
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

کد درس: ۲۰

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات تنفسی ۲ (هیپرکاپنیک)

پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات تنفسی هیپرکاپنیک (تیپ ۲) و آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری، هدف اصلی این درس می باشد. به نحوی که دانشجو قادر به استخراج نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان بوده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی از مددجویان را در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی انجام داده و همچنین خدمات بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده را مبتنی بر شواهد معتبر ارائه دهد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران، با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در مبتلایان به اختلالات تنفسی فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به کاهش تلاش تنفسی (ضایعه ساقه مغز، عوارض دارویی و مسمومیت با بنزودیازپین ها، آپنه انسدادی خواب)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت افزایش مقاومت راه های هوایی (بیماری ریوی انسدادی مزمن، آسم، جسم خارجی و خفگی)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به کاهش فضای تبادل در ریه ها (برونشیت مزمن، برونشکتازی و...)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دارای اختلال قفسه سینه: شکل قفسه سینه (کیفواسکولیوز)، ترومای قفسه سینه (شکستگی قفسه سینه شناور)

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- ارائه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان مبتلا به کاهش تلاش تنفسی در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد
- ارائه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان تحت افزایش مقاومت راه های هوایی در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد
- ارائه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان مبتلا به کاهش فضای تبادل در ریه ها در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد
- ارائه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان دارای اختلال قفسه سینه در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد

عرصه کارآموزی:

بخش های توراکس، اورژانس داخلی و ICU داخلی

کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 2) Carl Margereson, Jillian Riley. Cardiothoracic surgical nursing. Oxford: Blackwell Science. Last version
- 3) Glenda Esmond. Respiratory nursing. Edingurgh: Bailliere Tindall. Last version
- 4) Chowdhury, Sunanda S. Roy. Respiratory nursing care. New Delhi: Jaypee Brothers. Last version
- 5) Disease and drug consult respiratory disorders. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 6) Caia Francis. Respiratory Care. Oxford: Blackwell. Last version
- 7) Lynelle N.B. Pierce, St. Louis, Mo. Management of the mechanically ventilated patient. Saunders Elsevier. Last version
- 8) Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and bllackwell.
- 9) Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 10) Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 11) Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 12) Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم
- کارآموزی:
- حضور فعال در محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری

- ارایه سه گزارش از مراقبت های تخصصی پرستاری ارایه شده به مددجویان بستری در بخش های مربوط بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم گوارش و آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری، هدف اصلی این درس می باشد. به نحوی که دانشجو قادر به استخراج نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان بوده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی از مددجویان را در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی انجام داده و همچنین خدمات بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده را مبتنی بر شواهد معتبر ارائه دهد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در مبتلایان به اختلالات گوارشی فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات لوله گوارش
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات لوله گوارش
- اصول کلی پایش پیشرفته پرستاری و بررسی وضعیت سلامت مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن لوله گوارش بر اساس شرح حال و معاینه فیزیکی تمرکز یافته، تست های پیشرفته آزمایشگاهی و پاراکلینیکی (سونوگرافی، گرافی های ساده شکم، سی تی اسکن و ام آر آی با یا بدون ماده حاجب)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت پروسیجرهای اولیه و پیشرفته اندوسکوپیک (ویدئوکپسول ها و پروسیجرهای تهاجمی)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اولسره های حاد و مزمن لوله گوارش بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات التهابی و انسدادی حاد و مزمن لوله گوارش بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به انواع سرطان های گوارشی بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دچار اختلالات تغذیه ای و دفعی ناشی از اعمال جراحی رزکسیون گوارشی و چاقی بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- برنامه ریزی در رابطه با آموزش تغذیه و سرم های وریدی جایگزین در مددجویان تحت اعمال جراحی پیشرفته رزکسیون دچار سوء تغذیه ناشی از اختلالات هضم و جذب
- مراقبت پیشرفته از انواع استوما

- نقش پرستار در آموزش تغذیه و اصلاح سبک زندگی مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن لوله گوارش

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- بررسی و گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های آزمایشگاهی مددجویان
- بررسی و گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های پاراکلینیکی مددجویان (سونوگرافی، گرافی های شکمی، سی تی اسکن و ام آر آی، آندوسکوپی، کولونوسکوپی و ERCP
- ارایه مراقبت های پیشرفته به مددجویان در بخش های آندوسکوپی
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های اورژانس، آی سی یو و داخلی گوارش
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد در خصوص آموزش تغذیه و مراقبت از خود در مددجویان تحت عمل های جراحی رزکسیون های گوارشی (گاسترکتومی، ژژنکتومی و ایلئوکتومی، کولکتومی و ...)
- مراقبت از انواع درن های جراحی (نلاتون، جک سون، پتزر، کاروگیت و پن روز)
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان دارای انواع استوما (گاستروستومی، کولوستومی و ایلئوستومی) شامل مراقبت از ناحیه استوما، آشنایی با کاربرد انواع کیسه ها و عوارض آنها و آموزش تغذیه
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته حاد جراحی

عرصه کارآموزی:

بخش های داخلی و جراحی گوارش، آندوسکوپی، اورژانس های داخلی - جراحی و آی سی یو جراحی
کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی و یادگیری مورد محور (Case based learning)، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford, Blackwell Pub last version
- 2- Oxford handbook of gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford University Press, last version
- 3- Christine Norton. Oxford handbook of gastrointestinal nursing. Oxford; New York: Oxford University Press. Last version
- 4- Kathleen Mahan, Janice L. Raymond. Krause's food and the nutrition care process. St. Louis Elsevier. Last version
- 5- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 6- Joyce M. Black, Jane Hokanson Hawks. Medical-Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes: Elsevier Science Health Science Division, Last version

- 7- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 8- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 9- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 10- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 11- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی ارائه شده به مددجویان بستری با اختلالات گوارشی بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات کبد، مجاری صفراوی و پانکراس برون ریز کد درس: ۲۲
پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن کبد، مجاری صفراوی و پانکراس و آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری، هدف اصلی این درس می باشد. به نحوی که دانشجو قادر به استخراج نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان بوده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی از مددجویان را در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی انجام داده و همچنین خدمات بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده را مبتنی بر شواهد معتبر ارائه دهد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در مبتلایان به اختلالات کبد و مجاری صفراوی و پانکراس، فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات کبد، مجاری صفراوی و پانکراس
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات کبد، مجاری صفراوی و پانکراس
- اصول کلی پایش پیشرفته پرستاری و بررسی وضعیت سلامت مددجویان مبتلا به اختلالات کبد، مجاری صفراوی و پانکراس بر اساس شرح حال و معاینه فیزیکی تمرکز یافته، تست های پیشرفته آزمایشگاهی و پاراکلینیک (سونوگرافی، سی تی اسکن و ام آر سی پی با یا بدون ماده حاجب)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت پروسیجرهای اولیه و پیشرفته اندوسکوپیک (ERCP)، بیوپسی کبد، تخلیه و شستشوی درن های PCI تحت هدایت سونوگرافی و سی تی اسکن
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات کبد (انواع هیپاتیت های ویروسی، کبد چرب، آسبه ها و عفونت های کبدی، سیروز های کبدی الکلی و غیر الکلی و عوارض ناشی از آن، همانژیوم و انواع کانسره های هیپاتوسیستی و متاستاتیک کبدی) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات کیسه صفرا و مجاری صفراوی (کلانژیت اسکروزان، کوله لیتیاژیس، تومورهای فضاگیر و بدخیمی ها) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات پانکراس (پانکراتیت حاد و مزمن، ضایعات فضاگیر و سرطان های پانکراس)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به انواع ایکترهای انسدادی و غیر انسدادی
- برنامه ریزی در رابطه با آموزش سبک زندگی و رژیم غذایی در مددجویان دچار اختلالات کبدی، مجاری صفراوی و پانکراس
- کاربرد داروهای رایج در اختلالات یاد شده و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده آنها

- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت پیوند عضو (کبد و پانکراس) و موارد اخلاقی مرتبط با پیوند عضو
  - اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دریافت کننده و اهدا کننده کبد یا پانکراس
- ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)**

- توانایی تفسیر انواع تست های آزمایشگاهی تخصصی
- آشنایی و توانایی در گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های پاراکلینیکی مددجویان (سونوگرافی، سی تی اسکن و ام آر آی، ام آر سی پی، ERCP، بیوپسی کبد و درناژهای تحت گاید) و ارایه مراقبت های پیشرفته به مددجویان در بخش های اندوسکوپی
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت انواع عمل های جراحی کبدی، کوله سیستکتومی و وپیل
- مراقبت از انواع درن های جراحی (نلاتون، جک سون، پتزر، کاروگیت)
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های داخلی و جراحی کبد، مجاری صفراوی و پانکراس
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری قبل و بعد از پیوند کبد در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های پیوند عضو
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته حاد جراحی

عرصه کارآموزی:

اوزانس داخلی، بخش های داخلی و جراحی کبد و مجاری صفراوی و پانکراس، آی سی یو جراحی و بخش های پیوند عضو
کشیک: ۱۵ کشیک در بخش های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کنفرانس، یادگیری مورد محور، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- John N. Plevris, Colin W. Howden. Problem-based approach to gastroenterology and hepatology. Chichester, West Sussex, UK: Wiley-Blackwell. Last version
- 2- Kathleen Mahan, Janice L. Raymond. Krause's food and the nutrition care process. St. Louis Elsevier. Last version
- 3- Wright, Ralph. Liver and biliary diseases. pathophysiology, diagnosis and management. London: W. B. Saunders. Last version
- 4- Thomas D. Boyer, Teresa L. Wright, Michael P. Manns. Zakim and Boyer's hepatology: a textbook of liver disease. Philadelphia: Saunders Elsevier. Last version
- 5- Henryk Danczyg [et al]. Clinical hepatology: principles and practice of hepatobiliary diseases. by Scott L. Friedman Heidelberg: Springer. Last version
- 5- Gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford, Blackwell Pub last version
- 7- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 3- Joyce M. Black, Jane Hokanson Hawks. Medical-Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes: Elsevier Science Health Science Division, Last version

- 9- Oxford handbook of gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford University Press, last version
- 10-Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 11-Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 12-Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 13-Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 14-Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های ذیربط بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

کد درس: ۲۳

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات غدد درون ریز
پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد و مزمن غدد درون ریز و عوارض ناشی از آن و آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری، هدف اصلی این درس می باشد، به نحوی که دانشجو قادر به استخراج نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان بوده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی از آنان را در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی انجام داده و همچنین خدمات بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده را مبتنی بر شواهد معتبر ارائه دهد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در اختلالات حاد و مزمن غدد درون ریز فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات غدد درون ریز
  - داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات غدد درون ریز
  - اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات تیروئیدی (اعم از هیپر و هیپو تیروئیدی، گواتر و سرطان های تیروئید) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
  - اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا اختلالات هیپوفیز بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
  - اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به اختلالات پاراتیروئید (هیپر و هیپو پاراتیروئیدی و سرطان های پاراتیروئید) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
  - اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان دچار اختلالات غدد فوق کلیه (کوشینگ، آدیسون، بحران آدیسون و سرطان های فوق کلیه) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
  - برنامه ریزی در رابطه با آموزش تغذیه و اصلاح سبک زندگی مددجویان
- ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)
- آشنایی با نحوه گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی مددجویان
  - ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد در مددجویان مبتلا به اختلالات غدد درون ریز

عرصه کارآموزی: کلینیک های تخصصی، بخش های داخلی و جراحی غدد

کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Shlomo Melmed [et al]. Williams TextBook of Endocrinology. Philadelphia: Elsevier. Last version
- 2- Norman Lavin. Manual of endocrinology and metabolism. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 3- Pauline M. Camacho, Hossein Gharib, Glen W. Sizemore. Evidence-based endocrinology. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 4- Y Sachdev. Clinical endocrinology and diabetes mellitus (a comprehensive text). New Delhi: Jaypee. Last version
- 5- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 6- Joyce M. Black, Jane Hokanson Hawks. Medical-Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes: Elsevier Science Health Science Division, Last version
- 7- Oxford handbook of gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford University Press, last version
- 8- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell
- 9- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 10- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 11- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 12- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری

- ارایه سه گزارش از مراقبت های پرستاری تخصصی ارایه شده به مددجویان بستری بر اساس الگوهای پرستاری و با تأکید بر مراقبت های دارویی و تغذیه ای
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت

تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب مهارت پیشرفته پرستاری در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به دیابت و آموزش به مددجو بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری، هدف اصلی این درس می باشد. به نحوی که دانشجو قادر به استخراج نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان بوده و برنامه ریزی و اجرای مراقبت های تخصصی از آنان را در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی انجام داده و همچنین خدمات بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده را مبتنی بر شواهد معتبر ارائه دهد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در مبتلایان به دیابت، فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات پانکراس درون ریز
- داروشناسی بالینی پیشرفته در دیابت
- اصول کلی پایش پیشرفته پرستاری و بررسی وضعیت سلامت مددجویان مبتلا به دیابت بر اساس شرح حال و معاینه فیزیکی تمرکز یافته، تست های پیشرفته آزمایشگاهی و پاراکلینیک
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به دیابت نوع ۱ بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به دیابت نوع ۲ بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به انواع عوارض ناشی از دیابت (نفروپاتی، نوروپاتی و رتینوپاتی) بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در آموزش سبک زندگی (تغذیه، فعالیت و استراحت و ...) در مددجویان مبتلا به دیابت بر اساس تشخیص های استاندارد پرستاری
- برنامه ریزی در رابطه با زمان و نحوه تست قند خون و تزریق انسولین
- مراقبت پیشرفته از زخم های دیابتی (پای دیابتی)

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- آشنایی و توانایی گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های آزمایشگاهی مددجویان
- ارائه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجوی مبتلا به دیابت در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد
- ارائه مراقبت های پیشرفته پرستاری از مددجویان دارای زخم های دیابتی و آموزش تغذیه و نحوه مراقبت از خود
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های دیابتی

عرصه کارآموزی:

کلینیک های دیابت، بخش های اورژانس، داخلی و غدد
کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Richard I.G. Holt, Textbook of diabetes. Chichester, West Sussex :Wiley-Blackwell. Last version
- 2- Avery,L,BeckwithS ,Sumner J. Oxford handbook of diabetes nursing. Oxford; New York: Oxford University Press. Last version
- 3- Robertson R.P, Alexandria Va, Commentaries on perspectives in diabetes. American Diabetes Association
- 4- Beaser R S., and Staff of Joslin Diabetes center. Joslin's diabetes deskbook a guide for primary care providers, Boston: Joslin Diabetes Center. Last version
- 5- Watkins, Peter J. ABC of diabetes. London: BMJ. Last version
- 6- Kennedy, L., Idris , Gazis A. Problem solving in diabetes. Oxford: Clinical. Last version
- 7- Emmanuel Opara. Nutrition and diabetes pathophysiology and management. Boca Raton: Taylor and Francis. Last version
- 8- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 9- Joyce M. Black, Jane Hokanson Hawks. Medical-Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes: Elsevier Science Health Science Division, Last version
- 10- Oxford handbook of gastrointestinal nursing, Graeme D. Smith, Roger Watson, Oxford University Press, last version
- 11- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and bllackwell
- 12- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 13- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 14- Doenges, Marilynn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 15- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های پرستاری تخصصی ارائه شده به مددجویان مبتلا به دیابت بستری بر اساس الگوهای پرستاری با تأکید بر مراقبت های دارویی و تغذیه ای
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

کد درس: ۲۵

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات عملکردی کلیه (نفرولوژی)

پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت

تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

ارتقای دانش و مهارت های بالینی فراگیران در زمینه شناخت اختلالات مرتبط با کلیه و دفع مواد زاید به نحوی که بتوانند نیازهای مراقبتی مددجویان مبتلا را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت مبتنی بر شواهد در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی و همچنین بازتوانی و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده آنها باشند.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته و آموزش به مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم کلیوی را فرا گرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت پیشرفته در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز تخصصی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات کلیوی
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات کلیوی
- اصول کلی پایش و بررسی وضعیت سلامت مددجویان مبتلا به اختلالات عملکردی کلیه بر اساس شرح حال، معاینه فیزیکی، تست های تشخیصی، بررسی های بالینی و پاراکلینیکی از جمله آزمایش کامل ادرار، آزمایش ادرار ۲۴ ساعته، بیوبسی کلیه، آزمایشات اختصاصی بیماران همودیالیزی، تعیین GFR بر اساس فرمول های مختلف، تعیین وزن خشک، URR، KT/V و مراقبت های مرتبط با انجام تست.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به سندرم نفروتیک.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به گلودولونفریت.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به نارسایی حاد کلیه.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان مبتلا به نارسایی مزمن کلیه.
- آشنایی با انواع درمان های جایگزین بیماری کلیه مرحله آخر.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت همودیالیز.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت دیالیز صفاقی.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در بزرگسالان تحت پیوند کلیه.

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- رایجه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش نفرولوژی.
- استخراج مشکلات مددجویان و برنامه ریزی مراقبتی بر اساس بررسی وضعیت سلامت و تفسیر داده های حاصل از بررسی های پاراکلینیک از جمله آزمایش کامل ادرار، آزمایش ادرار ۲۴ ساعته، بیوبسی کلیه و آزمایشات اختصاصی بیماران تحت همودیالیز.

عرضه کارآموزی:

بخش های داخلی و جراحی کلیه

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Jurgen Floege, Richard J. Johnson, John Feehally. Comprehensive clinical nephrology. St. Louis: Saunders/Elsevier
- 2- Robert W. Schrier. Manual of nephrology. Philadelphia: Wolters Kluwer/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 3- Thye, Woo Keng. Clinical nephrology. Singapore: Singapore University Press. Last version
- 4- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 5- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell
- 6- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 7- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 8- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی پرستاری ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های نفرولوژی بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)

- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات کلیه، مجاری ادراری و تناسلی (اورولوژی) کد درس: ۲۶
پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت های بالینی فراگیران در زمینه شناخت اختلالات سیستم کلیوی و ادراری- تناسلی و انتخاب اولویت ها به منظور انجام مراقبت های همه جانبه پرستاری و همچنین، آموزش به بیمار بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به نحوی که بتواند نیازهای مراقبتی این گروه از مددجویان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت مبتنی بر شواهد و همچنین بازتوانی در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی باشد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته و آموزش به مددجویان مبتلا به اختلالات مجاری ادراری و تناسلی را فرا گرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت پیشرفته از مبتلایان در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و درمانگاه های تخصصی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات سیستم ادراری- تناسلی
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات سیستم ادراری- تناسلی
- اصول کلی پایش و بررسی وضعیت سلامت مددجویان مبتلا به اختلالات سیستم ادراری- تناسلی بر اساس شرح حال، معاینه فیزیکی، تست های تشخیص، بررسی های بالینی و پاراکلینیکی از جمله آزمایش کامل و کشت ادرار، آزمایش ادرار ۲۴ ساعته، KUB، IVP، پیلوگرافی برگشتی، یورتروگرافی، MRI، DTPA، DMSA، VCUG، توموگرافی کامپیوتری، سونوگرافی، آنژیوگرافی، سیستوسکوپی، بیوبسی، اورودینامیک و مراقبت های پرستاری قبل، حین و بعد از انجام تست.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مردان مبتلا به اختلالات رایج سیستم تناسلی.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مردان مبتلا به تومورهای خوش خیم و بدخیم سیستم تناسلی.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به انواع سنگ های ادراری.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به ناهنجاری های مادرزادی کلیه و مجاری ادراری.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به صدمات سیستم ادراری- تناسلی.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان با استاز، انسداد مجاری ادراری و ریفلاکس مثانه به حالب.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به اختلالات عروقی سیستم ادراری.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به اختلالات التهابی سیستم ادراری.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به انواع تومورهای دستگاه ادراری و تغییر مسیر ادرار.
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به اختلالات عصبی - عضلانی مثانه و انواع بی اختیاری ادرار.

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- آرایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری و بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش اورولوژی.
- استخراج مشکلات مددجویان مربوط بر اساس بررسی وضعیت سلامت و تفسیر داده های حاصل از بررسی های پاراکلینیک

- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته حاد جراحی

عرصه کارآموزی:

بخش های داخلی و جراحی اورولوژی و کلیه

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار و بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Lerner, Judith, Zafar Khan. Mosby's Manual of urologic nursing. St. Louis: Mosby. Last version
- 2- Karen A. Karlowicz. Urologic nursing [Book]:principles and practice. Philadelphia: W.B.Saunders. last version
- 3- Mike B. Siroky, Robert D. Oates, Richard K. Babayan. Handbook of urology: diagnosis and therapy. Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 4- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 5- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell
- 6- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 7- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 8- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های اورولوژی بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)

- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

نام درس: اصول پایه انکولوژی

کد درس: ۲۷

پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

افزایش دانش و مهارت پیشرفته فراگیران در ارتباط با اپیدمیولوژی، پاتوفیزیولوژی و ژنتیک سرطان، پیشگیری، بررسی و کاهش خطر ابتلا به سرطان های شایع، تکنیک های غربال گری، معیارها و روش های تشخیصی، درمان های موضعی و سیستمیک مورد استفاده برای درمان سرطان. تاثیر ویژگی های شخصیتی، رفتارهای بهداشتی، ریسک سرطان جمعیت و شناسایی زودرس و درمان بیماری سرطان با در نظر گرفتن عوامل زیستی، روانی - اجتماعی و اجتماعی - اقتصادی.

شرح درس:

این درس یک مرور سیستماتیک از سطح پایه تا پیشرفته ی پرستاری انکولوژی را با استفاده از رویکردهای مختلف نظری ارائه می دهد و مباحثی نظیر پاتوفیزیولوژی سرطان، پیشگیری و شناسایی آن، روش های مختلف درمانی در سرطان، تشخیص و موضوعات اجتماعی - اقتصادی، اخلاقی و قانونی مرتبط با مراقبت از مددجویان مبتلا به سرطان را شامل می شود.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی و علل مرتبط با سرطان شامل: عوامل ژنتیک، فیزیکی، ویروسی، ایمونولوژی، اندوکراین و درک علت سرطان
- کارسینوژن ها و تئوری های مرتبط، رفتار تومورهای سرطانی و ...
- اصول تشخیص و مرحله بندی سرطان: تامین امنیت بافت تشخیصی، سیستم های مختلف مرحله بندی TNA و استفاده از اطلاعات پاتولوژیکال
- تصمیم گیری و ارتباط: درمان یا عدم درمان، درمان تسکینی یا رادیکال، درمان موضعی، ناحیه ای یا سیستمیک، درمان کمکی، کیفیت زندگی، ارتباطات
- اصول جراحی انکولوژی: درمان اولیه تومورها، جراحی و رادیوتراپی ترکیبی، درمان غدد لنفاوی ناحیه مبتلا، جراحی تسکینی
- انواع جراحی، اهداف جراحی، عوامل موثر بر انتخاب نوع جراحی، مراقبت قبل، حین و بعد از عمل و مراقبت پرستاری از مددجویان پس از جراحی
- اصول رادیوتراپی: نوع رادیوتراپی، عملکرد بیولوژیکال، مکانیسم اثر اشعه، انواع اشعه، انواع روش های رادیوتراپی، نحوه مراقبت از بیمار با رادیوتراپی داخلی و خارجی، استفاده بالینی از رادیوتراپی، عوارض جانبی رادیوتراپی، حفاظت از اشعه
- اصول درمان سیستمیک: تاریخچه شیمی درمانی، آشنایی با مفاهیم درمان ترکیبی، تاثیر بر سیکل سلولی، اهداف شیمی درمانی، آشنایی با شش طبقه شیمی درمانی، عوارض جانبی اختصاصی و عمومی داروها، نحوه آماده سازی و تزریق داروهای شیمی درمانی، اصول حفاظت شخصی
- درمان های بیولوژیک (اهداف، انواع درمان های بیولوژیک (هایپرترمیا، ژنوتراپی، فاکتور رشد و ...) و هورمون درمانی
- آشنایی با سرطان های شایع: پستان، کولورکتال، ریه، مجاری ادراری، درمان ها و نحوه ارائه مراقبت های پرستاری

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری به مددجویان مبتلا به انواع سرطان بر اساس نظریه های کاربردی پرستاری از جمله نظریه خود مراقبتی اورم
- ارایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در زمینه آموزش تغذیه و مراقبت از خود در مددجویان مبتلا به سرطان

عرصه کارآموزی:

کلیه بخش های انکولوژی، شیمی درمانی و درمانگاه های ارایه مراقبت به مبتلایان به سرطان
کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Kenneth D. Miller. Medical and psycholocial care of the cancer survivor. Jones and Burtlett . Last edition
- 2- Anthony J Neal, Peter J . Clinical oncology: basic principles and practice [Book]/ Hoskin . London: Arnold . Last edition
- 3- Gaze, Mark N. Handbook of community cancer care. London; Sanfrancisco: Greenwich Medical Media. Last edition
- 4- Prescher-Hughes, Debra S. Clinical practice protocols in oncology nursing. Jones and Bartlett. Last edition Joyce M. Black, Jane Hokanson Hawks. Medical-Surgical
- 5- Brown, C. A Guide to Oncology Symptom Management. USA, Oncology Nursing Society. 2015.
- 6- Brown, M. and t. J. Culter . Haematology Nursing. Oxford, Wiley-Blackwell. 2012
- 7- Corner, J. and C. D. Bailey. Cancer nursing: Care in context. England, John Wiley & Sons. 2009
- 8- Dow, K. H. Nursing care in radiation oncology. St Louis, WB Saunders Company. 1997
- 9- Eaton, L. H. and J. M. Tipton. Putting Evidence Into Practice: Improving Oncology Patient Outcomes USA, ONS. 2006
- 10- Fawcett, T. N. and A. McQueen. Perspectives on Cancer Care, Wiley-Blackwel. 2011.
- 11- Framework Lymphoedema. Best practice for the management of lymphoedema. International consensus. London, 2006.MEP Ltd: 3-52.
- 12- Itano, J. and K. N. Taoka. Core curriculum for oncology nursing, Elsevier Health Sciences. 2005
- 13- Itano, J. K., et al. Core curriculum for oncology nursing, Elsevier Health Sciences. 2015
- 14- Langhorne, M. E., et al. Oncology Nursing, Mosby Inc. 2007
- 15- Wyatt, D. and N. Hulbert-Williams. Cancer and Cancer Care, SAGE. 2015

16- Yarbro, C. et al. Cancer Nursing: Principles and Practice. USA, Jones and Bartlett Publishers. 2011

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط های بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از برنامه ریزی مراقبت های تخصصی مددجویان بستری در بخش های مربوط بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

کد درس: ۲۸

نام درس: پرستاری پیشرفته انکولوژی

پیش نیاز یا همزمان: پاتوفیزیولوژی، داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

ارایه چارچوبی برای عملکرد پیشرفته پرستاری در فراگیران به نحوی که موجب افزایش دانش، نگرش و مهارت پیشرفته پرستاری آنان در خصوص تشخیص، بررسی و ارزیابی مشکلات بالفعل و بالقوه مددجو/ خانواده در رابطه با درمان، نوتوانی و مراقبت های مرحله انتهایی سرطان گردد. همچنین این دوره فرصتی را برای مدیریت علائم و مراقبت از مددجوی مبتلا، فراهم می کند. بعلاوه در این درس، فراگیران با تأثیرات بیماری های صعب العلاج و مزمن بر روی ابعاد مختلف کیفیت زندگی، آشنا شده و مدل های مراقبت تسکینی و نقش پرستار را در آن فرا می گیرند.

شرح درس:

این درس، مروری سیستماتیک در سطح پیشرفته ی پرستاری انکولوژی با استفاده از رویکردهای مختلف نظری، ارایه می دهد و مباحثی نظیر مدیریت طبی و پرستاری علائم در سرطان های خاص را شامل می شود. همچنین چارچوبی برای عملکرد پیشرفته و تخصصی فراگیران در بررسی و ارزیابی مشکلات بالفعل و بالقوه مددجو/ خانواده در رابطه با درمان، نوتوانی و مراقبت مرحله انتهایی سرطان، فراهم می کند. این درس همچنین به منظور ارایه یک رویکرد یکپارچه برای شناسایی و مدیریت علائم سرطان در سرتاسر دوره بیماری، طراحی شده است و بر جنبه های مرتبط با موضوعات جسمی، روحی و روانی که بر بیمار و خانواده افراد مبتلا به سرطان، تاثیر گذار است، تمرکز دارد.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- اپیدمیولوژی سرطان
- اثرات درمان های سرطان بر قلب، ریه، کلیه، سیستم اعصاب، گوارش، چشم، گوش، اندوکراین، مشکلات روماتوئیدی، علائم گوارشی، تنفسی، عصبی، اورولوژیک و ...
- اورژانس های انکولوژی: هیپرکلسمی، کمپرسیون طناب نخاعی، انسداد ورید اجوف فوقانی، سپسیس نوتروپنیک، سندرم لیز تومور
- مفهوم مراقبت تسکینی (تعریف مراقبت تسکینی، مدل های مراقبت تسکینی و نقش پرستار در مراقبت تسکینی)
- مرگ و سوگ: پیگیری و مراقبت مددجویان با بیماری متاستاتیک، مدیریت بیماری مداخله کننده در مددجوی مبتلا به سرطان، مرگ در منزل، مدیریت سوگ، مدیریت خلق، درد، خستگی و اختلالات خواب
- استرس پس از تروما در مبتلایان به سرطان، رابطه و تمایلات جنسی به دنبال سرطان، نازایی بعد از سرطان
- تغذیه در سرطان
- حفظ باروری در مبتلایان به سرطان
- تعریف مفهوم درد، آناتومی و فیزیولوژی درد، تئوری های درد، واکنش های انسان نسبت به درد، ارزیابی درد، رویکردهای تسکین درد رویکردهای روانی کنترل درد (درمان های شناختی و رفتاری، هیپنوتیزم و رویکردهای عمومی)، رویکردهای فیزیکی/ جسمی کنترل درد (گرمایش، سرمایش، TENSE، رادیوتراپی تسکینی، طب سوزنی)، درمان های طب مکمل (ماساژ، آروماتراپی، انرژی درمانی) و درمان های خلاقانه (هنردرمانی، موسیقی درمانی)

- درمان و مراقب در دارو درمانی (پروتکل WHO، مصرف اوبیویدها، راه های مصرف داروها، عوارض داروها، داروهای غیرمخدر و داروهای کمکی)
- کیفیت زندگی (مفهوم، ابعاد و کاربرد اطلاعات کیفیت زندگی و سنجش کیفیت زندگی و ابزار های آن)
- مراقبت معنوی (تعریف معنویت، نیاز به معنویت، نیاز بیماران بستری به مراقبت معنوی، انواع مراقبت معنوی، موانع ارایه مراقبت معنوی، نحوه ارایه مراقبت معنوی)
- مراقبت جامعه نگر و مراقبت در منزل

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- برقراری ارتباط صحیح با مددجویان مبتلا به سرطان و رعایت موازین و اصول مورد نیاز در ارتباط درمانی
  - جمع آوری اطلاعات، شرح حال و طراحی برنامه ریزی مراقبتی از مددجویان بطور دقیق و نظام مند بر اساس فرایند پرستاری
  - جلوگیری از عوامل مخاطره آمیز برای مددجو و کارکنان بخش مراقبت با استفاده از برنامه های محافظتی
  - ارزیابی درد مددجویان و به کارگیری روش های مختلف درمان دارویی تسکین درد مبتلایان به سرطان
  - ارزیابی درد مددجویان و به کارگیری روش های مختلف درمان غیر دارویی تسکین درد در مبتلایان به سرطان
  - ارزیابی استرس مددجویان و به کارگیری روش های مختلف سازگاری در مراقبت
  - ارزیابی مددجویان رو به مرگ در مراحل پایانی زندگی و ارایه مراقبت لازم از آنها و خانواده با به کارگیری روش های مختلف مراقبتی
  - ارزیابی عوارض جانبی تنفسی، گوارشی، عصبی، کلیوی و اختلالات شناختی مبتلایان و به کارگیری روش های مختلف کنترل آنها
  - به کارگیری اصول مشاوره و حمایت های عاطفی از مددجویان مبتلا به سرطان
  - ارایه آموزش به مددجو و خانواده
  - ارایه مراقبت های معنوی
  - استفاده از روش های ارتقای کیفیت زندگی در مبتلایان به سرطان
  - مراقبت از علایم و اختلالات روانی مبتلایان به سرطان (تهاجم، پرخاشگری، سوء رفتار و سایکوز)
  - شناسایی و انجام اقدامات لازم در اورژانس های شایع سرطان
- عرصه کارآموزی:**
- کلیه بخش های انکولوژی، شیمی درمانی و محیط های بستری کننده مددجویان مبتلا به سرطان
  - کشیک: ۱۵ کشیک در شیفت های مختلف
- روش تدریس:**
- سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Kenneth D. Miller. Medical and psychosocial care of the cancer survivor. Jones and Burtlett . Last edition
- 2- Anthony J Neal, Peter J . Clinical oncology: basic principles and practice [Book]/ Hoskin . London: Arnold . Last edition

- 3- Gaze, Mark N. Handbook of community cancer care. London; Sanfrancisco: Greenwich Medical Media. Last edition
- 4- Prescher-Hughes, Debra S. Clinical practice protocols in oncology nursing. Jones and Bartlett. Last edition Joyce M. Black, Jane Hokanson Hawks. Medical-Surgical
- 5- Brown, C. A Guide to Oncology Symptom Management. USA, Oncology Nursing Society.2015.
- 6- Brown, M. and t. J. Culter .Haematology Nursing. Oxford, Wiley-Blackwell.2012.
- 7- Corner, J. and C. D. Bailey.Cancer nursing: Care in context. England, John Wiley & Sons.2009.
- 8- Dow, K. H. Nursing care in radiation oncology. St Louis, WB Saunders Company.1997.
- 9- Eaton, L. H. and J. M. Tipton (2006). Putting Evidence Into Practice: Improving Oncology Patient Outcomes USA, ONS.
- 10- Fawcett, T. N. and A. McQueen. Perspectives on Cancer Care, Wiley-Blackwel.2011.
- 11- Framework Lymphoedema . Best practice for the management of lymphoedema. International consensus. London, MEP Ltd:2006. 3-52 Itano, J. and K. N. Taoka .Core curriculum for oncology nursing, Elsevier Health Sciences.2005.
- 12- Itano, J. K., et al. . Core curriculum for oncology nursing, Elsevier Health Sciences.2015.
- 13- Izumi, S., et al. "Defining end-of-life care from perspectives of nursing ethics." Nursing Ethics 2015.19(5): 608-618.
- 14- Langhorne, M. E., et al. Oncology Nursing, Mosby Inc.2007
- 15- World Health Organization, G. "Estimated Incidence, Mortality and Prevalence Worldwide in 2012 ". Retrieved 1 June 2014, 2014, from http://globocan.iarc.fr/Pages/fact_sheets_cancer.aspx.
- 16- Wyatt, D. and N. Hulbert-Williams. Cancer and Cancer Care, SAGE.2015.
- 17- Yarbro, C, et al. Cancer Nursing: Principles and Practice. USA, Jones and Bartlett Publishers.2011.

شیوه ارزشیابی دانشجویی:

- نظری:
- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- شرکت در آزمون پایان ترم
- کارآموزی:
- حضور فعال در بخش و محیط های بالینی مرتبط و ارائه گزارشات روزانه
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)

- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات حاد سیستم عصبی - عضلانی   کد درس: ۲۹
پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)
نوع واحد: نظری - کارآموزی

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت پیشرفته پرستاری در فراگیران در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات حاد سیستم اعصاب و مواردی که منجر به ایجاد ناتوانی در مددجویان یاد شده می گردد. آموزش به این گروه از مددجویان بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به نحوی که بتواند نیازهای مراقبتی آنان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت و همچنین بازتوانی در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی بر اساس معتبرترین شواهد روز باشد.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در مبتلایان به اختلالات حاد سیستم اعصاب، فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات عصبی
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات عصبی
- آشنایی با بررسی وضعیت سلامت سیستم اعصاب و بررسی های پاراکلینیکی از جمله: EEG, EMG, NCV, LP, CT, Scan MRI, PET، سونوگرافی عروق مغز، مانیتورینگ فشار داخل جمجمه، آنژیوگرافی عروق مغز، استریوتاکسی، بیوپسی عصب و عضله و مراقبت های قبل، حین و بعد از انجام آزمایشات فوق
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به افزایش فشار داخل جمجمه (ICP)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به سکته های مغزی
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به ضربه های مغزی
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به ضربه های نخاعی
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به مننژیت، انسفالیت، آبسه های مغزی و عفونت های داخل جمجمه
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به تشنج
- مراقبت های پرستاری در بحران های مددجویان مبتلا به میاستنی گراویس
- مراقبت های پرستاری در شرایط اورژانس مددجویان مبتلا به گیلن باره
- مراقبت های پرستاری در بحران های تنفسی مددجویان مبتلا به اسکروزیس آمیوتروفیک دوطرفه (ALS)
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مبتلایان به مرگ مغزی و نقش پرستار در مراقبت از مددجویان دریافت کننده و اهدا کننده عضو

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- آرایه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری در بخش های مربوط
- آشنایی و توانایی گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی مددجویان
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته حاد جراحی و زخم های بستر

عرصه کارآموزی:

کلیه بخش های داخلی و جراحی اعصاب و همچنین بخش مراقبت های ویژه استروک و اعصاب

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش بر بالین

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Joanne V. Hickey. The Clinical practice of neurological and neurosurgical nursing. Philadelphia: Lippincott William and Wilkins. Last version
- 2- Iggulden, Helen. Care of the neurological patient. Oxford, UK: Blackwell. Last version
- 3- Linda R. Littlejohns, Mary Kay Bader. AACN-AANN protocols for practice: monitoring technologies in critically ill neuroscience patients. Sudbury, Massachusetts: Jones and Bartlett. Last version
- 4- Herdman T.H, Kamitsuru Sh. Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell.
- 5- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 6- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins. last version
- 7- Doenges, Marilyn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis. last version
- 8- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins. last version
- 9- Urden.linda;stacy.kathleen;lough.mary;Thelan,s Critical Care Nursing.ed5.Mosby Elsevier. last version
- 10- Rothrock.jane c;Alexander's Care of the patient in surgery.13edition. last version

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- آرایه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی

- شرکت در آزمون پایان ترم

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارایه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارایه سه گزارش از مراقبت های تخصصی پرستاری ارایه شده به مددجویان بستری در بخش های ذیربط بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

نام درس: پرستاری پیشرفته در اختلالات مزمن سیستم عصبی - عضلانی   کد درس: ۳۰
پیش نیاز یا همزمان: داروشناسی بالینی پرستاری، روش های پیشرفته پایش سلامت، پاتوفیزیولوژی
تعداد واحد: ۳ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۱/۵ واحد کارآموزی)

نوع واحد: نظری-کارآموزی

هدف کلی:

کسب دانش و مهارت پیشرفته پرستاری در فراگیران در خصوص مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات مزمن سیستم اعصاب و مواردی که منجر به ایجاد ناتوانی در مددجویان یاد شده می گردد. آموزش به این گروه از مددجویان بر اساس فرایند و نظریه های پرستاری به نحوی که بتوانند نیازهای مراقبتی آنان را شناسایی نموده و قادر به برنامه ریزی و اجرای مراقبت و همچنین بازتوانی در بیمارستان، منزل و سایر محیط های مراقبتی بر اساس معتبرترین شواهد روز باشند.

شرح درس:

در این درس، فراگیران با اتکا به آموخته های قبلی خود، مراقبت های پیشرفته پرستاری را در مبتلایان به اختلالات مزمن سیستم اعصاب، فراگرفته و بر اساس یک الگوی منتخب پرستاری به کسب مهارت در زمینه مراقبت های تخصصی و پیشرفته بر اساس فرایند پرستاری و طبق دسته بندی های جدید ناندا در محیط های مختلف مراقبتی مانند بیمارستان، منزل و مراکز بازتوانی خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۳ ساعت)

الف: نظری (۲۶ ساعت)

- پاتوفیزیولوژی پیشرفته در اختلالات عصبی
- داروشناسی بالینی پیشرفته در اختلالات عصبی
- آشنایی با بررسی وضعیت سلامت سیستم اعصاب و بررسی های پاراکلینیکی
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به پارکینسون
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به آلزایمر
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به گیلن باره
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به صرع
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به تومورهای مغز
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به سردردها
- اصول مراقبت های پیشرفته پرستاری در مددجویان مبتلا به کره هانتینگتون و سیدنهام
- کاربرد داروهای رایج در اختلالات یاد شده و آموزش نحوه مراقبت از خود به مددجویان و خانواده آنها
- نقش پرستار در آموزش تغذیه و اصلاح سبک زندگی مددجویان

ب: کارآموزی (۷۷ ساعت)

- رایجه مراقبت های پیشرفته پرستاری در قالب یکی از نظریه های کاربردی پرستاری از جمله اورم بر اساس چارچوب فرایند پرستاری استاندارد از مددجویان بستری
- آشنایی و توانایی گزارش موارد غیر طبیعی و مشکوک در رابطه با انواع تست های آزمایشگاهی و پاراکلینیک مددجویان (EEG، سی تی اسکن و ام آر آی)
- انجام پانسمان های پیشرفته نوین در زخم های باز و بسته جراحی و زخم های بستر

عرصه کارآموزی:

کلیه بخش های داخلی و جراحی اعصاب و همچنین بخش مراقبت های ویژه استروک و اعصاب

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، سمینار، بحث گروهی، یادگیری مورد محور، یادگیری مبتنی بر انجام پروژه، انواع روش های شبیه سازی و روش های آموزش

منابع درس: (آخرین چاپ)

- 1- Joanne V. Hickey. The Clinical practice of neurological and neurosurgical nursing. Philadelphia: Lippincott William and Wilkins. Last version
- 2- Iggulden, Helen. Care of the neurological patient. Oxford, UK: Blackwell. Last version
- 3- Linda R. Littlejohns, Mary Kay Bader. AACN-AANN protocols for practice: monitoring technologies in critically ill neuroscience patients. Sudbury, Massachusetts: Jones and Bartlett. Last version
- 4- Smeltzer SC, Bare B. Brunner and Suddarth's. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: Lippincott, Last version
- 5- Herdman T.H, Kamitsuru Sh, Nursing diagnosis: definitions and classifications 2015-2017, Wiley and blackwell
- 6- Carpenito, Lynda Juall, Nursing care plans: transitional patient and family centered care, Philadelphia: Wolters Kluwer Health/ Lippincott Williams and Wilkins. Last version
- 7- Carpenito-Moyet, Lynda Juall, Nursing care plans and documentation: nursing diagnoses and collaborative problems, Philadelphia: Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 8- Doenges, Marilynn E, Nursing care plans: guidelines for individualizing client care across the life span, Philadelphia: F.A. Davis, last version
- 9- Nursing diagnosis reference manual, Sparks and Taylor's nursing diagnosis reference manual, Sparks Ralph, Cynthia M. Taylor, Philadelphia: Wolters Kluwer/Lippincott Williams and Wilkins, last version
- 10- Black, J. M., Hawks, J. H., Keene, A. M, Medical Surgical Nursing, 6th edition 2001. Philadelphia: Saunders. last version
- 11- Urden.linda;stacy.kathleen;lough.mary;Thelan,s Critical Care Nursing.ed5.Mosby Elsevier last version

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- ارائه خلاصه مقالات علمی مرتبط با عناوین درسی
- آزمون های کتبی (Written Tests)
- آزمون های شفاهی (Oral Tests)

کارآموزی:

- حضور فعال در بخش و محیط بالینی مرتبط و ارائه گزارش روزانه طبق فرایند پرستاری
- ارائه سه گزارش از مراقبت های تخصصی ارائه شده به مددجویان بستری در بخش های ذیربط بر اساس الگوهای پرستاری
- انواع آزمون های ساختارمند عینی و بالینی (OSCE/OSPE/ OSLE/ OSFE)
- آزمون مشاهده مستقیم مهارت های عملی (DOPS)
- آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)
- آزمون ۳۶۰ درجه (360 Degree Feedback)
- آزمون پازل (Puzzle Method)
- واقعه نگاری (Anecdotal Evaluation)
- الگوی اداره مشکل بیمار (PMP)
- ارزیابی کارپوشه (Port folio)

فصل چهارم
استانداردهای برنامه آموزشی
رشته پرستاری داخلی - جراحی
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

استانداردهای برنامه آموزشی

موارد زیر، حداقل موضوعاتی هستند که بایستی در فرایند ارزیابی برنامه های آموزشی توسط ارزیابان مورد بررسی قرار گیرند:

* ضروری است، دوره، فضاها و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز از قبیل: کلاس درس اختصاصی، سالن کنفرانس، قفسه اختصاصی کتاب در گروه، کتابخانه عمومی، مرکز کامپیوتر مجهز به اینترنت یا سرعت کافی و نرم افزارهای اختصاصی، وب سایت اختصاصی گروه و سیستم بایگانی آموزشی را در اختیار داشته باشد.

* ضروری است، گروه آموزشی، فضاهای اختصاصی مورد نیاز، شامل: آزمایشگاه های اختصاصی، عرصه های بیمارستانی و اجتماعی را براساس مفاد مندرج در برنامه آموزشی در اختیار فراگیران قرار دهد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی، فضاهای رفاهی و فرهنگی مورد نیاز، شامل: اتاق استادان، اتاق دانشجویان، سلف سرویس، نمازخانه، خوابگاه و امکانات فرهنگی ورزشی را در اختیار برنامه قرار دهد.

* ضروری است که عرصه های آموزشی خارج دپارتمان دوره های چرخشی، مورد تایید قطعی گروه ارزیابان باشند.

* ضروری است، جمعیت ها و مواد اختصاصی مورد نیاز برای آموزش شامل: بیمار، تخت فعال بیمارستانی، نمونه های آزمایشگاهی، نمونه های غذایی، دارویی یا آرایشی برحسب نیاز برنامه آموزشی به تعداد کافی و تنوع قابل قبول از نظر ارزیابان در دسترس فراگیران قرار داشته باشد.

* ضروری است، تجهیزات سرمایه ای و مصرفی مورد نیاز مندرج در برنامه در اختیار مجریان برنامه قرار گرفته باشد و کیفیت آن ها نیز، مورد تایید گروه ارزیاب باشد.

* ضروری است، امکانات لازم برای تمرینات آموزشی و انجام پژوهش های مرتبط، متناسب با رشته مورد ارزیابی در دسترس هیئت علمی و فراگیران قرار داشته باشد و این امر، مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی مورد ارزیابی، هیئت علمی مورد نیاز را بر اساس موارد مندرج در برنامه آموزشی و مصوبات شورای گسترش در اختیار داشته باشد و مستندات آن در اختیار گروه ارزیاب قرار گیرد.

* ضروری است، دپارتمان آموزشی برای تربیت فراگیران دوره، کارکنان دوره دیده مورد نیاز را طبق آنچه در برنامه آموزشی آمده است، در اختیار داشته باشد.

* ضرورت دارد که برنامه آموزشی (Curriculum) در دسترس تمام مخاطبین قرار گرفته باشد.

* ضروری است، آیین نامه ها، دستورالعمل ها، گایدلاین ها، قوانین و مقررات آموزشی در دسترس همه مخاطبین قرار داشته باشد و فراگیران در ابتدای دوره، در مورد آنها توجیه شده باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار گیرد.

* ضروری است که منابع درسی اعم از کتب و مجلات مورد نیاز فراگیران و اعضای هیات علمی، در قفسه کتاب گروه آموزشی در دسترس باشند.

* ضروری است که فراگیران در طول هفته، طبق تعداد روزهای مندرج در قوانین جاری در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان یا فراگیران ارشد انجام دهند و برنامه هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.

* ضروری است، محتوای برنامه کلاس های نظری، حداقل در ۸۰٪ موضوعات با جدول دروس مندرج در برنامه آموزشی انطباق داشته باشد.

- * ضروری است، فراگیران، طبق برنامه تنظیمی گروه، در کلیه برنامه های آموزشی و پژوهشی گروه، مانند کنفرانس های درون گروهی، سمینار ها، کارهای عملی، کارهای پژوهشی و آموزش رده های پایین تر حضور فعال داشته باشند و مستندات آن در اختیار ارزیابان قرار داده شود.
- * ضروری است، فرایند مهارت آموزی در دوره، مورد رضایت نسبی فراگیران و تایید ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، مقررات پوشش (Dress code) در شروع دوره به فراگیران اطلاع رسانی شود و برای پایش آن، مکانیسم های اجرایی مناسب و مورد تایید ارزیابان در دپارتمان وجود داشته باشد.
- * ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در کوریکولوم آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل آنها مورد تایید ارزیابان قرار گیرد.
- * ضروری است، در گروه آموزشی برای کلیه فراگیران کارپوشه آموزشی (Portfolio) تشکیل شود و نتایج ارزیابی ها، گواهی های فعالیت های آموزشی، داخل و خارج از گروه آموزشی، تشویقات، تذکرات و مستندات ضروری دیگر در آن نگهداری شود.
- * ضروری است، فراگیران کارنمای (Log book) قابل قبولی، منطبق با توانمندی های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت های مداخله ای اختصاصی لازم را براساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنمای خود ثبت نموده و به امضای استادان ناظر رسانده باشند.
- * ضروری است، کارنما به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به آنها ارائه گردد.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود، در برنامه های پژوهشی گروه علمی مشارکت داشته باشند و مستندات آن در دسترس باشد.
- * ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، واحدهای خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.
- * ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه های آموزشی همکاری های علمی بین رشته ای از قبل پایش بینی شده و برنامه ریزی شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری ها باشند، در دسترس باشد.
- * ضروری است، در آموزش های حداقل از ۷۰٪ روش ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.
- * ضروری است، فراگیران در طول دوره خود به روش های مندرج در برنامه، مورد ارزیابی قرار گیرند و مستندات آن به گروه ارزیاب ارائه شود.
- * ضروری است، دانشگاه یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک های مندرج در برنامه آموزشی باشند.

فصل پنجم
ارزشیابی برنامه آموزشی
رشته پرستاری داخلی - جراحی
در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

ارزشیابی برنامه (Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری داخلی و جراحی در پایان سال تحصیلی با نظر سنجی از دانشجویان، دانشجویان سال آخر، اساتید و مدیران گروه های آموزشی مورد ارزشیابی قرار می گیرد.

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

این برنامه در شرایط زیر ارزشیابی خواهد شد:

- ۱- گذشت ۴ تا ۶ سال از اجرای برنامه
- ۲- تغییرات عمده فناوری که نیاز به بازنگری برنامه را مسجل کند
- ۳- تصمیم سیاستگذاران اصلی مرتبط با برنامه

شاخص های ارزشیابی برنامه:

شاخص:

معیار:

★ میزان رضایت دانش آموختگان از برنامه:	۸۵ درصد
★ میزان رضایت اعضای هیات علمی از برنامه:	۸۰ درصد
★ میزان رضایت مدیران نظام سلامت از نتایج برنامه:	۷۵ درصد
★ میزان برآورد نیازها و رفع مشکلات سلامت توسط دانش آموختگان رشته:	طبق نظر ارزیابان
★ کمیت و کیفیت تولیدات فکری و پژوهشی توسط دانش آموختگان رشته:	طبق نظر ارزیابان

شیوه ارزشیابی برنامه:

- نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش آموختگان با پرسشنامه های از قبل بازنگری شدن
- استفاده از پرسشنامه های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه

متولی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه ای، پیشنهادات و نظرات صاحب نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه
- بازنگری در قسمت های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش نویس برنامه آموزشی بازنگری شده به دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی - ریزی علوم پزشکی

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ارائه خدمات سلامت باید:

- ۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد؛
- ۲-۱) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد؛
- ۳-۱) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد؛
- ۴-۱) بر اساس دانش روز باشد؛
- ۵-۱) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد؛
- ۶-۱) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد؛
- ۷-۱) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد؛
- ۸-۱) به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد؛
- ۹-۱) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد؛
- ۱۰-۱) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد؛
- ۱۱-۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد؛
- ۱۲-۱) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، خدمات بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرفوری (الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد؛
- ۱۳-۱) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد؛
- ۱۴-۱) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد هدف حفظ آسایش وی می باشد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

- ۱-۲) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:
- ۲-۱-۲) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش؛
- ۲-۲-۱) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش؛

۳-۱-۲ نام، مسؤولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛

۴-۱-۲ روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش‌آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار؛

۱-۵-۲ نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان؛
۱-۶-۲ کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۲-۱-۷ ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان؛

۲-۲ نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۱-۲-۱ اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛

۲-۲-۲ بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۱-۳ (محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۱-۱-۳ انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛

۱-۲-۳ انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛

۳-۱-۳ شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛

۳-۱-۴ قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛

۳-۱-۵ اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به‌عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه‌کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۲-۳ شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۳-۲-۱ انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛

۳-۲-۲ پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد؛

۴-۲) در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد؛

۴-۳) فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛

۴-۴) بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱) هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید؛

۵-۲) بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند؛

۵-۳) خسارت ناشی از خطای ارائه‌کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار - مذکور در این منشور - بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه

تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل گروه علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد. لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشكل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- ۱- روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با آستین بلند
- ۲- روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- ۳- تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- ۴- استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.
- ۵- دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.
- ۶- شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد، استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.
- ۷- پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.
- ۸- پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.
- ۹- کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.
- ۱۰- روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نا متعارف باشد.
- ۱۱- استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد.
- ۱۲- استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر، دستبند، گردن بند و گوشواره (به جز حلقه ازدواج) در محیط های آموزشی ممنوع می باشد.
- ۱۳- استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد.

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

- ۱- وابستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.
- ۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شانس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.
- ۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.
- ۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.
- ۵- استفاده از ادوکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

- ۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، دانشجویان و کارکنان الزامی است.
- ۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.
- ۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.
- ۴- جویدن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و در حضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.
- ۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.
- ۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد تخلف آئین نامه

- ۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.
- ۲- افرادی که اخلاق حرفه ای و اصول این آئین نامه را رعایت نمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

آیین‌نامه اخلاق پرستاری در جمهوری اسلامی ایران

مقدمه

ارزش‌ها

راهنماهای اخلاقی

- ۱- پرستار و جامعه
- ۲- پرستار و تعهد حرفه‌ای
- ۳- پرستار و ارائه خدمات بالینی
- ۴- پرستار و همکاران تیم درمانی
- ۵- پرستار، آموزش و پژوهش

مقدمه

پیشرفت‌های حوزه دانش و فناوری در مراقبت‌های بهداشتی، چالش‌های عمده‌ای را پیش روی پرستاران قرار داده است. تمامی پرستاران، صرف‌نظر از تخصص خود، در فعالیت‌های کاری خود با چالش‌های اخلاقی مواجه شده، برای تصمیم‌گیری در نقش‌های سنتی و جدید خود نیازمند دانش فردی و مشاوره گروهی هستند. همگان بر این توافق هستند که برخورداری از حساسیت‌های اخلاقی یکی از ملزومات عملکرد پرستاران است. مسئولیت‌های اخلاقی پرستاران در عملکرد و مراقبت مستلزم این است که ایشان از باورهای خود مطلع بوده، همچنین مبانی و اصول تحلیل اخلاقی و تصمیم‌گیری به صورت منسجم؛ تدوین شده و در دسترس باشند. آیین‌ها (یا کدها)ی اخلاقی راهنماهای نظام‌مندی برای شکل‌دهی رفتار اخلاقی است. از سوی دیگر، چالش‌هایی که هر پرستار با آن روبه‌رو است از فرهنگی به فرهنگ دیگر متفاوت خواهد بود. آیین اخلاق در پرستاری به‌طور مستقیم بر عملکرد پرستار در مراقبت از بیمار تمرکز دارد. واقعیت این است که در انجام هر یک از وظائف پرستاری، ممکن است مقولات بحث‌برانگیز اخلاقی ایجاد شود.

در جامعه ما با فرهنگ والای ایرانی اسلامی، پرستاری بیمار عبادت محسوب می‌شود. آیات و احیث متعددی بر ارزش والای مراقبت از بیماران تاکید دارند که تجلی آن در حرفه‌ی پرستاری است. نامگذاری روز ولادت حضرت زینب (س) به عنوان روز پرستار افتخاری بزرگ برای این قشر ارزشمند است که بر جایگاه والای آنان صخه می‌گذارد. هرچند اصول کلی و ارزش‌های انسانی حاکم بر حرفه پرستاری مورد تأیید اسلام است اما با توجه به ظرایف خاص اخلاقی و معنوی که در اخلاق اسلامی مشهود است، موارد ذیل به عنوان مبانی ارزشی اسلامی- ایرانی در حرفه پرستاری، قابل استناد است:

✓ بنا به آیات کریمه قرآن مرض و شفاء در دست پروردگار متعال است و لذا پرستار در تمام شرایط وظایف محوله را با توکل و استعانت از ذات باریتعالی به انجام می‌رساند.

✓ همه انسان‌ها از شأن و کرامت والای انسانی برخوردارند و لازم است در هر حالتی مورد احترام قرار گیرند ولی بیمار و یا فرد سالمی که نیازی در رابطه با سلامت خود دارد، شایسته توجه و احترام ویژه‌ای است. لذا تمامی بیماران، بدون درنظر گرفتن وضعیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، توسط پرستار مورد احترام و حمایت روحی-روانی قرار می‌گیرند.

✓ حفظ حیات هر انسان در هر جایگاه و موقعیتی که باشد وظیفه هر مسلمانی است ولی پرستار به واسطه تقبل مسئولیتی ویژه، در قبال نفس وجان بیمار مسئول خواهد بود. لازم است آیه شریفه (سوره مائده/۳۲) همواره مدنظر باشد که نجات جان یک انسان را برابر با احیاء تمام انسان‌ها دانسته است.

✓ تقویت روحی و معنوی بیمار از منظر اسلام در بهبود او تأثیرگذار است. لذا وظیفه اخلاقی پرستار است که بیمار را دلداری داده و زمینه را برای پذیرش همراه با طیب نفس بیماری فراهم کند.

در زمان معاصر و در دوره هشت ساله جنگ تحمیلی، کشور ما شاهد ایثار و فداکاری عظیم پرستاران در دفاع از کیان میهن اسلامی بوده است که الگوها و اسطوره‌های این دوران می‌توانند الهام‌بخش ارزش‌های والای اخلاق پرستاری باشند.

تدوین راهنمای کشوری اخلاق در پژوهش (کدهای ۲۶گانه) در سال ۱۳۷۸ و راهنماهای اختصاصی اخلاق در پژوهش (۱۳۸۴) و منشور جامع حقوق بیمار (۱۳۸۸) نمونه‌هایی از اسناد اخلاقی مبتنی بر فرهنگ ایرانی و اسلامی هستند. این آیین در راستای تکمیل مجموعه‌ی آیین‌ها و راهنماهای اخلاقی مرتبط با حوزه‌ی سلامت در جمهوری اسلامی ایران تدوین شده است. مخاطبان این آیین عبارت از تمامی شاغلین حرفه‌ی پرستاری در حوزه‌های خدمات آموزشی، پژوهشی، مدیریتی، بهداشتی و بالینی، در تمامی رده‌ها می‌باشد.

این آیین در فواصل زمانی مقتضی، مورد تجدیدنظر و به‌روز رسانی قرار خواهد گرفت. همچنین باید در برنامه‌های آموزشی و بازآموزی پرستاران - در تمامی رده‌های تحصیلی و آموزشی - گنجانده شود.

ارزش‌ها

پرستاران مسئولیت دارند در حیطه شغلی خود بر مبنای ارزش‌های حرفه‌ای تصمیم‌گیری و فعالیت کنند. ارزش‌ها مفاهیمی هستند که ذاتاً ارزشمندند و توسط فرد یا جامعه مبنا و ملاک درستی و نادرستی اعمال قرار می‌گیرند. در حرفه پرستاری نیز، با توجه به جایگاه والای آن، ارزش‌های حرفه‌ای توسط انجمن‌ها و سازمان‌های حرفه‌ای معین شده‌اند. در کشور ما تعالیم دین مبین اسلام، و نیز قانون اساسی در بسیاری از موارد، حدود و مرزهای عمل را معین می‌نمایند. ارزش‌های اخلاقی در عین انطباق با مبانی دینی، فراملی و جهان‌شمول هستند. مهم‌ترین ارزش‌هایی که در حرفه پرستاری باید مورد لحاظ قرار گیرد عبارتند از:

۱. احترام به مددجو/ بیمار و حفظ شأن و کرامت انسانی
۲. نودوستی و همدلی
۳. پایبندی به تعهدات حرفه‌ای
۴. پاسخگویی، مسئولیت‌پذیری و وجدان کاری
۵. عدالت در خدمت‌رسانی
۶. تعهد به صداقت و وفاداری
۷. حفظ حریم خصوصی بیماران و تعهد به رازداری و امانتداری
۸. ارتقاء صلاحیت علمی و عملی به طور مداوم
۹. ارتقا آگاهی از مقررات حرفه‌ای و دستورالعمل‌های اخلاقی و رعایت آن‌ها
۱۰. احترام متقابل با سایر ارائه‌دهندگان مراقبت سلامت و برقراری ارتباط مناسب با آنان
۱۱. احترام به استقلال فردی مددجو/بیمار
۱۲. شفقت و مهربانی

راهنماهای اخلاقی

۱- پرستار و جامعه

پرستار باید:

۱. در جهت ارتقای سلامت جامعه، پیشگیری از بیماری‌ها، اعاده سلامت و کاهش درد و رنج، کوشش کند و آن را رسالت اصلی خود بداند.
۲. مراقبت پرستاری را صرف نظر از نژاد، ملیت، مذهب، فرهنگ، جنس، سن، وضعیت اقتصادی-اجتماعی، مسائل سیاسی، بیماری جسمی یا روحی-روانی یا هر عامل دیگری ارائه دهد و در جهت حذف بی‌عدالتی و نابرابری در جامعه بکوشد.
۳. مراقبت‌های پرستاری را با رعایت احترام به حقوق انسانی و تا حد امکان با در نظر گرفتن ارزش‌ها، آداب و رسوم اجتماعی، فرهنگی و اعتقادات دینی مددجو/بیمار ارائه دهد.
۴. به جامعه در زمینه‌های ارتقای سلامتی و پیشگیری از بیماری‌ها آموزش دهد و این را از مهم‌ترین مسئولیت‌های خود بداند. مراقبت پرستاری و آموزش استاندارد باید متناسب با فرهنگ، باورها، ارزش‌ها و نیازهای افراد ارائه شود.
۵. به چالش‌ها و مسایل اخلاقی در محیط جامعه و محیط کار که قداست حرفه پرستاری را مخدوش می‌کند توجه و حساسیت داشته، در مواقع لازم راه حل و پاسخ مناسب را پیشنهاد دهد.
۶. ضمن همکاری و هماهنگی با سایر افراد، گروه‌ها و نهادهای اجتماعی جهت برطرف کردن نیازهای اجتماعی و رفع مسایل اخلاقی مطرح در حیطه مراقبت‌های سلامت تلاش کند.
۷. به گروه‌ها و افراد آسیب‌پذیر از قبیل کودکان، سالمندان، افراد دچار ناتوانی و معلولیت‌های جسمی، بیماران روانی و مانند آن‌ها توجه ویژه کند.
۸. ضمن توجه به سلامت در سطح محلی، در راستای حصول اهداف سلامت در سطح ملی و جهانی نیز تلاش و همکاری کند.
۹. در بحران‌ها و حوادث طبیعی همچون جنگ، زلزله، سیل، همه‌گیری بیماری‌ها و مانند آن‌ها مسئولیت‌ها و وظایف خود را با در نظر گرفتن احتیاطات لازم انجام دهد.

۲- پرستار و تعهد حرفه‌ای

پرستار باید:

۱. هنگام اجرای مداخلات پرستاری و تصمیم‌گیری‌های بالینی، مسئولیت‌های اخلاقی را همانند مسئولیت‌های حقوقی و حرفه‌ای در نظر بگیرد.
۲. در حد وظایف و اختیارات خود، در جهت فراهم آوردن محیطی امن و سالم برای مددجو/بیمار کوشا باشد.
۳. با حضور به موقع، انجام وظایف حرفه‌ای به نحو احسن، و ثبت دقیق و کامل مراقبت‌های انجام شده، امنیت مددجو/بیمار را تأمین کند.
۴. براساس استانداردهای حرفه‌ای حاصل از نتایج تحقیقات معتبر و شواهد موجود، بهترین مراقبت را به مددجو/بیمار ارائه دهد.
۵. تمامی مداخلات پرستاری را با حفظ عزت و احترام مددجو/بیمار و خانواده‌ی او انجام دهد.
۶. حداکثر کوشش خود را برای حفظ اسرار بیمار، رعایت حریم خصوصی او، احترام به استقلال فردی و کسب رضایت آگاهانه، به عمل آورد.
۷. با شناسایی و گزارش خطاهای حرفه‌ای همکاران تیم درمانی از بروز صدمات احتمالی به مددجو/بیمار پیش‌گیری کند.

۸. در صورت خطا در مداخلات پرستاری، صادقانه به مددجو/بیمار توضیح داده، در هر شرایطی راستگویی و انصاف را سرلوحه کار خود قرار دهد.
۹. توانایی‌های جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی خود را حفظ کند و ارتقا دهد.
۱۰. در جهت حفظ صلاحیت حرفه‌ای، دانش و مهارت‌های خود را به روز نگه دارد.
۱۱. توانمندی و دانش کافی برای مراقبت مؤثر و ایمن، بدون نظارت مستقیم را داشته، در برابر اقدامات خود پاسخگو باشد.
۱۲. به گونه‌ای عمل کند که اعتبار و حیثیت حرفه‌اش زیر سؤال نرود.
۱۳. توجه داشته باشد که از نام و موقعیت وی جهت تبلیغ تجاری محصولات استفاده نشود.
۱۴. از پذیرش هرگونه هدیه یا امتیازی از مددجو/بیمار یا بستگان وی، که ممکن است موجب معذوراتی در حال یا آینده شود پرهیز کند.

۳- پرستار و ارائه خدمات بالینی

پرستار باید:

۱. خود را با ذکر نام، عنوان و نقش حرفه‌ای به مددجو/بیمار معرفی کند.
۲. ارائه مداخلات پرستاری را با احترام کامل به مددجو/بیمار و حفظ شأن وی انجام دهد.
۳. خواسته‌های مددجو/بیمار را صرفنظر از سن، جنس، نژاد، موقعیت، وضعیت اقتصادی، سبک زندگی، فرهنگ، مذهب، باورهای سیاسی و توانایی جسمی او، مورد توجه و ملاحظه قرار دهد.
۴. مراقبت‌ها را مبتنی بر دانش روز و قضاوت صحیح پرستاری انجام دهد.
۵. ارتباطی همراه با ملاحظت در رفتار و کلام داشته باشد، به نحوی که با جلب اعتماد مددجو/بیمار بتواند نیازها و نگرانی‌های بیمار را دریابد.
۶. قبل از انجام هرگونه مداخلات پرستاری، رضایت آگاهانه‌ی بیمار یا سرپرست قانونی وی را جلب کند. در همین راستا اطلاعات کافی در مورد اقدامات پرستاری را در اختیار بیمار قرار دهد تا بیمار امکان قبول یا رد آگاهانه خدمات مراقبتی را داشته باشد.
۷. هنگام ارائه یک محصول جدید یا بکارگیری آن در بالین، آگاهی کامل از خطرات احتمالی آن وسیله داشته باشد و همچنین اطلاعات لازم در مورد فواید و مضرات استفاده از آن محصول را در اختیار مددجو/بیمار بگذارد تا امکان انتخاب آگاهانه برای وی فراهم شود.
۸. آگاه باشد هیچ کس حق ندارد به جای یک فرد بالغ صلاحیت‌دار، رضایت دهد و در مورد کودکان، حق رضایت جزء مسئولیت‌های قیم قانونی است.
۹. جهت توانمندسازی مددجو/بیمار با توجه به طرح مراقبتی و برنامه ترخیص، به مددجو/بیمار و خانواده وی آموزش دهد.
۱۰. به طور استثناء، در مواقع اورژانس که اقدام درمانی در اسرع وقت برای حفظ زندگی مددجو/بیمار ضروری است، بدون رضایت بیمار اقدامات لازم را شروع کند.
۱۱. در شرایطی که مددجو/بیمار قادر به اعلام رضایت نبوده، اطلاع از خواسته وی نیز امکان‌پذیر نباشد، بر اساس استانداردهای موجود و با در نظر گرفتن مصلحت مددجو/بیمار، مناسب‌ترین اقدام را برای او انجام دهد.
۱۲. برای بی‌خطر بودن مداخلات پرستاری احتیاطات لازم را بکار بندد و در موارد لازم این موضوع را با سایر اعضای تیم سلامت به مشورت گذارد.
۱۳. کلیه اطلاعاتی که در حین فرایند مراقبتی به دست آورده یا در اختیار او قرار می‌گیرد، را سرّ حرفه‌ای تلقی کند و مگر در موارد مجاز، بدون رضایت مددجو/بیمار در اختیار دیگران قرار ندهد.

۱۴. اطلاعات درمانی مددجو/بیمار را تنها برای اهداف مرتبط با سلامت (درمان، پژوهش) و در جهت منافع بیمار مورد استفاده قرار دهد. همچنین مددجو/بیمار را مطلع کند که ممکن است بخشی از اطلاعات پرونده با سایر اعضای تیم درمان جهت مشاوره درمانی در میان گذاشته شود.
۱۵. در مواردی که از اطلاعات مددجو/بیمار در زمینه‌های تحقیقاتی و آموزشی استفاده می‌شود باید با کسب رضایت وی بوده و انتشار اطلاعات بدون درج نام یا هر نشانی منجر به شناسایی، صورت گیرد.
۱۶. هنگام انجام هر مداخله پرستاری، به حریم خصوصی مددجو/بیمار احترام بگذارد.
۱۷. در موارد عدم امکان خدمت‌رسانی ایده‌آل تا زمان برقراری برنامه جدید درمانی ارائه مراقبت را در بهترین سطح از توانایی ادامه دهد.
۱۸. در شرایط اورژانس خارج از محیط کار نیز به ارائه مراقبت از بیمار یا مصدوم بپردازد.
۱۹. در صورت نارضایتی مددجو/بیمار یا بروز مشکل، حق وی برای تغییر پرستار مسوول یا سایر مراقبان و درمانگران را محترم شمرده، در حد امکان در جلب رضایت مددجو/بیمار تلاش کند.
۲۰. در صورت اطلاع از موارد عدم رعایت استانداردهای مراقبتی، به مقام مسوولی که اختیار کافی برای اصلاح شرایط داشته باشد اطلاع دهد.
۲۱. هرگونه اعتراض و مشکل بیمار را به مسوول بخش گزارش دهد.
۲۲. از انجام اقداماتی که مستلزم زیرپا گذاردن اصول اخلاقی، قانونی و شرعی باشد حتی در صورت درخواست بیمار پرهیز کند.
۲۳. در بیمارانی که روزهای پایانی حیات را سپری می‌کنند، برای پذیرش واقعیت و برنامه‌ریزی مناسب برای برآوردن خواسته‌های بیمار، از جمله انجام اعمال مذهبی یا ثبت وصیت، کمک و همکاری کند.

۴- پرستار و همکاران تیم درمانی

پرستار باید:

۱. با اعضای تیم سلامت، مددجو/بیمار و خانواده وی، در راستای ارائه مؤثرتر و بهتر مداخلات پرستاری، همکاری و مشارکت کند.
۲. مددجو/بیمار یا تصمیم‌گیرنده جایگزین را در اتخاذ تصمیمات در مورد مداخلات پرستاری مشارکت دهد.
۳. دانش و تجربه حرفه‌ای خود را با سایر همکاران در میان گذارد.
۴. با تیم درمان ارتباط متقابل مبتنی بر اعتماد برقرار کند.
۵. با سایر پرستاران، اساتید و دانشجویان برخورد و رفتاری توأم با احترام داشته باشد.
۶. در صورت بروز هرگونه تعارض منافع در هنگام مراقبت از مددجو/بیمار، با اولویت حفظ حقوق مددجو/بیمار، آن را با همکاران ارشد و مسوولین خود مطرح و چاره‌جویی کند.
۷. با سطوح مختلف حرفه‌ای، از جمله سرپرستار، سرپرستار ناظر، مدیر پرستاری و روسای بخش، ارتباط حرفه‌ای توأم با احترام متقابل برقرار کند.
۸. در صورت مواجهه با هر نوع چالش اخلاقی برای تصمیم‌گیری با کمیته اخلاق بیمارستان مشورت کند. مدیر پرستاری باید:
۹. در تمامی ابعاد حرفه‌ای برای سایر پرستاران به عنوان الگو عمل کند.
۱۰. حداکثر تلاش خود را در جهت کسب اطمینان از انتقال اطلاعات لازم قانونی و اخلاقی به همکاران پرستار انجام دهد.
۱۱. شرایط لازم برای شرکت پرستاران در دوره‌های آموزش مداوم را فراهم کند.

۱۲. به منظور حل معضلات اخلاقی حین مداخلات پرستاری در صورت نیاز از مشورت افراد متخصص در زمینه اخلاق حرفه‌ای استفاده کند.
۱۳. بر اساس سلسله مراتب در راستای منافع مددجو/بیمار همپای دیگر همکاران تلاش کند.
۱۴. با هدف ارتقای کیفیت خدمات، حداکثر تلاش خود را در جهت حفظ فضای مناسب کاری و افزایش انگیزه حرفه‌ای پرستاران به انجام رساند.
۱۵. در فرایند ارزشیابی و ارتقای حرفه‌ای پرستاران، ضمن رعایت استانداردهای حرفه‌ای و اصول اخلاق پرستاری، در مجموعه خود منصفانه عمل کند.

۵- پرستار، آموزش و پژوهش

۱. مدرس پرستاری باید بیشترین تلاش خود را در جهت آگاه بودن از دانش روز و ارتقاء دانش و عملکرد اخلاقی خود به عمل آورد.
۲. رابطه استاد و دانشجو در محیط‌های علمی، آموزشی و تحقیقاتی، باید مبتنی بر شان و اخلاق حرفه‌ای توأم با احترام باشد.
۳. مدرس پرستاری باید در راستای ارتقاء دانش و مهارت دانشجویان و ارتقاء عملکرد اخلاقی و حرفه‌ای آنان تلاش کند.
۴. در موارد استفاده از بیمار در آموزش دانشجویان، حقوق بیمار و ملاحظات اخلاقی مرتبط، باید به طور دقیق و کامل رعایت شود.
۵. در صورت عدم همکاری مددجو/بیمار یا خانواده وی در آموزش دانشجو، نباید روند ارائه خدمات به او تحت تاثیر قرار گیرد.
۶. در راستای ارتقاء خدمات سلامت، کیفیت دوره‌های آموزشی پرستاران، راهنماها و استانداردهای موجود، باید به طور مستمر مورد بررسی و بازنگری قرار گیرد.
۷. در صورت فعالیت در حوزه پژوهش، پرستار باید ضمن گذراندن دوره‌های آموزشی لازم، از اصول و قواعد پژوهش مطلع و با راهنماهای اخلاق در پژوهش عمومی و اختصاصی کشوری آشنا و به آن‌ها ملتزم باشد.
۸. پرستار نباید از جایگاه حرفه‌ای خود برای متقاعد کردن مددجو/بیمار برای شرکت در تحقیق استفاده کند.
۹. عدم پذیرش مشارکت در تحقیق از سوی بیمار یا خانواده او نباید روند ارائه مداخلات پرستاری را تحت تاثیر قرار دهد.
۱۰. پرستار بالینی باید برای ارتقای مهارت‌ها و ظرفیت‌های بالینی دانشجویان پرستاری و مامایی تلاش کند.